

Zarządzenie nr 33/2023
Wójta Gminy Zakrzew
z dnia 30 maja 2023 roku

w sprawie: przedstawienia Raportu o stanie gminy Zakrzew za 2022 rok.

Działając na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572), zarządzam, co następuje:

§ 1.

Przedstawia się Raport o stanie gminy Zakrzew za 2022, stanowiący załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2022 rok podlega przedstawieniu Radzie Gminy Zakrzew oraz publikacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Zakrzew.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Zakrzew
Leszek Margas

Załącznik
do Zarządzenia nr 33/2023
Wójta Gminy Zakrzew
z dnia 30.05.2023 r.

RAPORT O STANIE GMINY ZAKRZEW za 2022 rok

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW.....	5
2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW	11
3. FINANSE GMINY ZAKRZEW	12
3.1 Dochody.....	12
3.2 Wydatki	14
3.3 Zobowiązania.....	17
3.4 Pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	18
3.5 Wynik budżetu i zadłużenie	19
4. INWESTYCJE.....	21
5. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII.....	23
5.1 Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027.....	23
5.2 Program ochrony środowiska dla gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku.....	24
5.3 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew w 2022 roku.....	27
5.4 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Zakrzew	27
5.5 Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	28
5.6 Program określający zasady współpracy gminy Zakrzew z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok	39
5.7 Polityka Społeczna	42
5.8 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	51
5.9 Gminny program wspierania rodziny.....	51
5.10 Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	52
6. OŚWIATA.....	56
6.1 Baza oświatowa	56
6.2 Uczniowie.....	58

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

6.3 Kadra	60
6.4 Wychowanie przedszkolne	62
6.5 Dowożenie uczniów do szkół	62
6.6 Pozostałe zadania oświatowe	63
7. INFRASTRUKTURA DROGOWA	65
8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE	66
9. KULTURA I PROMOCJA	67
10. SPORT I TURYSTYKA	73
11. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	74
12. WSPÓLPRACA MIĘDZYGMINNA	78
PODSUMOWANIE	85

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

WSTĘP

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2022 roku powstał w ramach realizacji obowiązku wynikającego z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572).

Niniejszy Raport stanowi podsumowanie działalności Wójta Gminy Zakrzew w 2022 roku. Przedmiotem opracowania są działania podejmowane w dziedzinach życia ważnych dla mieszkańców gminy Zakrzew oraz obecnych i potencjalnych inwestorów. Zawarte w przedstawionym dokumencie informacje są podstawą do uzyskania kompletnego i rzetelnego obrazu gospodarczej i społecznej sytuacji gminy Zakrzew i w konsekwencji do ewaluacji i zaplanowania odpowiednich kierunków rozwoju.

Gmina jest wspólnotą zamieszkujących ją ludzi, którzy powinni mieć możliwość, by wpływać na jej kształt. Procedura zatwierdzenia niniejszego dokumentu przez Radę Gminy Zakrzew i udzielenie wotum zaufania Wójtowi Gminy Zakrzew jest odpowiedzią na tę potrzebę, przewiduje bowiem udział mieszkańców w poprzedzającej je debacie. Raport o stanie gminy jest nie tylko sprawozdaniem z działalności Wójta, ale także obrazem sytuacji jednostki samorządu terytorialnego, udostępnianym mieszkańcom gminy z możliwością komentowania i oceniania.

Raport o stanie gminy Zakrzew sporządzono na podstawie danych pochodzących od pracowników poszczególnych referatów Urzędu Gminy w Zakrzewie i jednostek organizacyjnych oraz danych statystycznych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny. Formalny kształt dokumentu wynika z czteroletnich doświadczeń w zakresie jego konstruowania. Ze względu na interaktywny charakter sporządzania raportu, w szczególności zapewniony przez możliwość uczestniczenia Mieszkańców w debacie, jesteśmy otwarci na wszelkie uwagi i sugestie dotyczące zakresu i tematyki prezentowanych informacji, które zostaną uwzględnione w kolejnych edycjach.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW

Zakrzew jest gminą wiejską, położoną w powiecie radomskim, w południowej części województwa mazowieckiego. Sąsiaduje z miastem Radom oraz gminami Jedlińsk, Przytyk i Wolanów.

Gmina Zakrzew, której całkowita powierzchnia wynosi 96,3 km², jest gminą o charakterze rolniczym i zajmuje 1522 miejsce pod względem powierzchni gmin w Polsce. Jednak z uwagi, iż sąsiaduje bezpośrednio z miastem Radom rolnictwo jest głównym miejscem zatrudnienia oraz źródłem utrzymania tylko niewielkiej liczby mieszkańców. Struktura gospodarstw rolnych w gminie Zakrzew ma charakter rozdrobniony. Najwięcej gospodarstw (ponad 70%) posiada powierzchnię do 1 hektara. Posiadanie małych gospodarstw powoduje konieczność poszukiwania zatrudnienia poza rolnictwem. Gospodarstwa nakierowane są przede wszystkim na uprawę zbóż. Rolnictwo na terenie gminy prowadzone jest tradycyjnymi metodami. Niewiele gospodarstw posiada nowoczesne urządzenia zwiększające higienę i skracające czas pracy.

Na obszarze gminy Zakrzew funkcjonowało w 2022 roku 835 podmiotów gospodarczych - stan na 31.12.2022 roku (liczba zarejestrowanych działalności

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

po przeważającym kodzie PKD). W porównaniu z poprzednim rokiem widoczny jest wzrost liczby firm w poszczególnych kategoriach, w szczególności podmiotów prowadzących działalność budowlaną oraz transportową. Strukturę podmiotów gospodarczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1.1. Struktura podmiotów gospodarczych

Lp.	Sekcja działalności gospodarczej	Ilość podmiotów w latach		
		2020	2021	2022
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	5	6
2	Górnictwo i wydobywanie	4	4	4
3	Przetwórstwo przemysłowe	124	130	128
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	2
5	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	5	5
6	Budownictwo	148	166	174
7	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	223	227	233
8	Transport i gospodarka magazynowa	55	63	69
9	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	15	14
10	Informacja i komunikacja	21	27	26
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	13	13
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	7	7
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	64	69	66
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	27	28	32
15	Edukacja	8	9	8
16	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	22	22
17	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	4	4
18	Pozostała działalność usługowa	20	22	22
Suma:		762	818	835

Zródło: dane Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy

Do największych podmiotów gospodarczych, mających siedzibę na terenie gminy Zakrzew należą:

1. Piekarnia Wacyn – Wacyn,
2. Zakład masarski „Krawczyk” – Mleczków,
3. Door System sp. j. – Milejowice,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

4. Ireks sp. z o. o. – Milejowice,
5. Siti-Pol sp. z o. o. – Milejowice,
6. Max-Now – Bielicha,
7. Stocznia Jachtowa Sułkowski – Milejowice,
8. Baslux – Milejowice.

Dane demograficzne dają obraz gminy otwartej na nowych mieszkańców, ponieważ widoczny jest stopniowy wzrost liczby osób zameldowanych w gminie. Jest to dobra wiadomość zarówno ze względów społecznych, jak i finansowych. Zwiększenie liczby mieszkańców wymaga od gminy zwiększenia nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę zarówno w zakresie warunków mieszkaniowych, jak i dostępu do oświaty i kultury. Z drugiej jednak strony większa liczba mieszkańców generuje dla jednostki samorządu terytorialnego wyższe dochody. Niepokojące wydają się zmiany struktury wiekowej mieszkańców gminy Zakrzew. Społeczeństwo się starzeje, co spowoduje konieczność weryfikacji kierunków polityki społecznej i położenie większego nacisku na działania skierowane do seniorów. W poniższej tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące struktury wiekowej mieszkańców gminy w roku 2010, 2015, 2021 oraz 2022.

Tabela 1.2 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Zakrzew

Wiek	31.12.2010	31.12.2015	31.12.2021	31.12.2022
0-2	507	437	496	454
3-6	597	676	680	723
7-15	1478	1450	1588	1594
16-18	606	539	483	518
19-60/65*	7448	7930	8124	8136
pow.60/65*	1301	1527	1901	1986
	11937	12559	13272	13411

Źródło: dane ze zbiorów ewidencji ludności Urzędu Gminy

Z powyższego zestawienia można wywnioskować, że liczba mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym systematycznie się zwiększa. Jest to nie tylko wynik porównania danych ilościowych, ale również stosunku liczby mieszkańców do liczby całej populacji w wieku powyżej 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn.

W roku 2010 10,9% mieszkańców gminy było w wieku emerytalnym, w 2015 12,2%, w 2020 14%, w 2021 14,3% a w 2022 14,8%.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Stopniowy wzrost można również zauważyć w grupie wiekowej od 3 do 6 lat, do której należą wychowankowie przedszkoli. Dynamika tego wskaźnika generuje z kolei konieczność dokonywania inwestycji w bazę placówek oświatowych.

Gmina Zakrzew pod względem zaludnienia jest 612 gminą w Polsce. Gęstość zaludnienia w gminie Zakrzew wynosi 138 na 1 km² i jest 588 gminą w Polsce pod względem gęstości zaludnienia.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego bezrobotnych mieszkańców gminy Zakrzew zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu było na dzień 31.12.2022 r. 533 osoby (w tym długotrwale bezrobotnych było 280 osób), co stanowi 6,6% populacji w wieku produkcyjnym, w porównaniu z poprzednim rokiem wartość ta zmniejszyła się o 0,7%. Mieszkańcy gminy pracują w zakładach zlokalizowanych na terenie gminy, w Radomiu i gminach ościennych. Redukcja bezrobocia wymaga długofalowego działania, nie tylko na poziomie samorządu terytorialnego.

Gmina Zakrzew jest atrakcyjna osiedleńczo. Warunkuje to zarówno bliskość miasta, jak i doskonale warunki w zakresie wciąż rozwijanej infrastruktury technicznej przeznaczonej budownictwu mieszkaniowemu oraz bogata baza placówek oświatowych i kulturalnych. Z uwagi na dogodne położenie – w sąsiedztwie Radomia, przy drodze relacji Radom – Tomaszów Mazowiecki – jest to także miejsce atrakcyjne dla inwestorów.

Gmina Zakrzew jest terenem o wysokiej wartości turystycznej. Wśród zabytków należy wymienić kościół w Cerekwi, kościół i dzwonnice w Zakrzewie, pochodzącą z 1904 roku figurę „Chrystusa Pana Jezusa” w Zakrzewie, cmentarz w Zakrzewie, tereny dworskie – w Zakrzewie, Milejowicach, Dąbrówce Nagórnej, młyn w Gulinie i Cerekwi. Wspomniane budynki i tereny świadczą o istnieniu wśród mieszkańców i władz gminy, dbających o ich stan i przekazywanie wiedzy na ich temat kolejnym pokoleniom, świadomości historycznej i tożsamości narodowej oraz przekonania o przynależności do „małej ojczyzny”. Na terenie gminy znajdują się dwa pomniki przyrody – głaz narzutowy w Dąbrówce Podlężnej oraz dąb szypułkowy w Zakrzewie na terenie parku podworskiego, którego wiek według szacunków specjalistów to ok. 160 lat.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Administracyjnie gmina Zakrzew podzielona jest na 22 sołectwa. Jednostki pomocnicze obejmują teren jednej lub dwóch miejscowości (w jednym przypadku – czterech), a istnienie tej formy podziału usprawnia kontakt mieszkańców z władzami gminy poprzez osobę sołtysa.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 1.3 Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Zakrzew

Nazwa miejscowości/ liczba mieszkańców	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.)	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.)	Wzrost/ spadek
Gmina Zakrzew	13272	13411	1,04%
Sołectwa:			
Bielicha	1218	1214	-0,33%
Cerekiew (Zdziechów)	1049	1080	2,95%
Dąbrówka Nagórna	635	645	1,55%
Dąbrówka Podłęzna	483	485	0,41%
Gołędzin	358	367	2,45%

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Gulin	404	418	3,35%
Gulinek (Kozia Wola)	475	480	1,05%
Janiszew	990	1026	3,51%
Jaszowice (Jaszowice-Kolonia)	327	330	0,91%
Kolonia Piaski (Gózek, Gustawów, Sosnowica)	559	560	0,18%
Legęzów	143	147	2,72%
Marianowice	303	305	0,66%
Milejowice	1160	1185	2,11%
Mleczków	813	786	-3,44%
Natalin (Podlesie Mleczkowskie)	600	615	2,44%
Nieczatów (Kozinki)	478	480	0,42%
Taczów (Wola Taczowska)	504	518	2,70%
Wacyn	1155	1143	-1,05%
Zakrzew	392	386	-1,55%
Zakrzew-Kolonia	442	437	-1,14%
Zakrzewska Wola	354	363	2,48%
Zatopolice	430	441	2,49%

Źródło: dane ze zbiorów ewidencji ludności Urzędu Gminy

Wzrost liczby mieszkańców nastąpił w większości sołectw gminy Zakrzew. Szczególnie atrakcyjne dla nowych mieszkańców są sołectwa Janiszew, Gulin, Legęzów, Taczów, Zatopolice i Zakrzewska Wola. Większość z tych miejscowości jest znacznie oddalona od Radomia.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW

Rada Gminy w Zakrzewie w roku 2022 podjęła 84 uchwały, z czego:

- 36 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Radomiu,
- 52 objętych było nadzorem Wojewody Mazowieckiego,
- 24 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne:

1. Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie pismem KI.0011.451.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. poinformowała, że Uchwałą Nr 28.451.2022 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 20 grudnia 2022 r. orzekło nieważność w części uchwały Nr XLV/393/2022 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Zakrzew w 2023 roku oraz zwolnień od podatku.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

3. FINANSE GMINY ZAKRZEW

Budżet Gminy Zakrzew na rok 2022 uchwalony został przez Radę Gminy w Zakrzewie w dniu 29 grudnia 2021 roku Uchwałą nr XXXV/321/2021.

W okresie sprawozdawczym dokonywano zmian w budżecie gminy polegających na zwiększeniach bądź zmniejszeniach planowanych dochodów i wydatków oraz przesunięciach środków budżetowych między paragrafami, rozdziałami i działami klasyfikacji budżetowej.

Po uwzględnieniu tych zmian plan dochodów na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosił **89 604 526 zł**, zaś plan wydatków **98 399 624 zł**.

Poniżej szczegółowo omówiono plany i ich realizację.

3.1 DOCHODY

Dochodami gminy, zgodnie z obowiązującym prawem, są w szczególności:

I. Dochody bieżące:

1. Dochody własne, na które składają się:
 - udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy,
 - naliczane i pobierane przez urząd gminy podatki lokalne: od nieruchomości, rolno, leśny, od środków transportowych,
 - dochody z mienia – z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy,
 - pozostałe podatki i opłaty.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa oraz otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych i w ramach programów realizowanych z udziałem środków europejskich na realizację zadań zleconych i zadań własnych.
3. Subwencja ogólna, będąca finansowym świadczeniem państwa na rzecz jednostki samorządu terytorialnego:
 - część oświatowa,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- część wyrównawcza, przeznaczana dla samorządów w zależności od średniego poziomu dochodu przypadającego na jednego mieszkańca,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

II. Dochody majątkowe:

1. Wpływy ze sprzedaży majątku.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację inwestycji.
3. Dotacje otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego na inwestycje.

Strukturę dochodów gminy Zakrzew w 2021 i 2022 roku z uwzględnieniem źródła ich pochodzenia obrazuje poniższa tabela:

Tabela 3.1.1 Struktura wykonanych dochodów gminy Zakrzew w 2021 r. i 2022 r.

	Podział dochodów	2021	2022
I.	Dochody bieżące:	71 704 675,51	74 520 283,14
1.	Dochody własne z tego:	21 487 887,75	33 530 133,88
1.1	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy	11 404 565,22	13 099 843,41
1.2	Podatki i opłaty lokalne	5 523 681,93	8 223 799,87
1.3	Pozostałe podatki i opłaty	4 157 957,83	12 134 613,17
1.4	Dochody z mienia - z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy	67 776,86	71 877,49
2.	Dotacje celowe z budżetu państwa i innych jednostek na realizację zadań bieżących	26 550 527,87	17 316 174,26
3.	Subwencja ogólna, w tym:	24 000 166,00	23 673 975,00
	a/część oświatowa	14 211 116,00	15 586 667,00
	b/ część wyrównawcza	7 404 821,00	7 392 885,00
	c/ uzupełnienie subwencji ogólnej	2 384 229,00	694 423,00
II	Dochody majątkowe	6 816 578,76	12 398 156,05
	Dochody ogółem	78 521 254,47	86 918 439,19

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Na podstawie powyższego zestawienia widać, iż zasadniczą częścią dochodów gminy są subwencje 31,77%, a przede wszystkim jej część oświatowa oraz dotacje celowe z budżetu państwa, stanowiące 23,24% uzyskanych dochodów. Wśród dochodów własnych ponad połowa wpływów to udział gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

W porównaniu z poprzednim rokiem wyższe wartości dochodowe pojawiają się w dochodach majątkowych oraz dochodach własnych. Niższa wartość pojawia się w przypadku dotacji celowych z budżetu państwa i subwencji ogólnej.

Obowiązujące akty prawne gwarantują organowi stanowiącemu gminy możliwość kształtowania lokalnej polityki finansowej poprzez działanie Wójta, jako organu podatkowego pierwszej instancji. Oprócz naliczania i pobierania podatków lokalnych zadaniem Urzędu Gminy jest także egzekucja zaległości w podatkach samorządowych.

Stan zaległości w tym zakresie na koniec 2021 i 2022 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 3.1.2 Stan zaległości w podatkach lokalnych

Podatek lokalny	kwota zaległości na 31.12.2021 r.	kwota zaległości na 31.12.2022 r.
1. podatek od nieruchomości	2 451 481,80	2 656 831,51
2. podatek rolny	61 567,32	63 848,38
3. podatek leśny	6 048,36	7 214,00
4. podatek od środków transportowych	51 258,83	31 299,80
Razem	2 570 356,31	2 759 193,69

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

W celu ściągnięcia należności w podatkach lokalnych w Urzędzie Gminy prowadzone są działania egzekucyjne. W 2022 roku wystosowano 1 044 upomnień do podatników oraz przekazano 185 tytułów wykonawczych dotyczących podatków lokalnych w celu egzekucji zaległości podatkowych. W przypadku powstania dużych zaległości podatkowych dokonano wpisu do ksiąg wieczystych w celu uniknięcia ich przedawnienia.

Działania egzekucyjne w związku ze zwiększeniem się wysokości zaległych opłat prowadzone są także w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2021 roku kwota zaległości wynosiła 219 582,50 zł. Natomiast w 2022 była to kwota 222 296,57 zł. W 2022 roku wystawiono 1 013 upomnień oraz 183 tytuły wykonawcze.

3.2 WYDATKI

Wydatki z budżetu gminy są dokonywane z zachowaniem zasad jawności, efektywności i gospodarności. Planowa realizacja wydatków pozwala na usystematyzowaną realizację zadań gminy i w konsekwencji daje możliwość oceny rezultatu tych działań.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Racjonalne wydatkowanie środków publicznych w perspektywie wieloletniej skutkuje rozwojem jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym poprawia stan życia mieszkańców.

Wydatki z budżetu gminy klasyfikowane są według różnych kryteriów. Poniższa tabela przedstawia podział wydatków według działów klasyfikacji budżetowej, a tym samym wysokość nakładów na poszczególne aspekty działalności gminy.

Tabela 3.2.1 Struktura wykonanych wydatków gminy Zakrzew według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Nazwa działu	Wydatki w 2021 r.	Wydatki w 2022 r.
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 381 732,84	3 213 924,08
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0	680 511,55
600	Transport i łączność	6 410 067,82	13 280 838,51
700	Gospodarka mieszkaniowa	229 399,25	35 520,42
710	Działalność usługowa	39 047,68	33 799,70
750	Administracja publiczna	4 683 384,80	5 565 191,48
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 618,00	2 647,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 930 641,38	2 580 283,46
757	Obsługa długu publicznego	123 040,43	546 429,79
801	Oświata i wychowanie	26 264 763,22	30 861 636,49
851	Ochrona zdrowia	245 065,19	331 786,68
852	Pomoc społeczna	1 442 039,86	3 713 918,09
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	9 500,00	8 265 177,61
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	553 460,00	104 627,20
855	Rodzina	24 750 415,22	14 129 114,30
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 981 153,67	3 836 347,89
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	927 115,85	830 145,23
926	Kultura fizyczna i sport	166 716,71	548 114,41
Razem		74 130 661,92	88 560 013,39

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Podział wydatków zaprezentowany w powyższej tabeli obrazuje, jakie zadania realizowane były w 2022 roku w gminie Zakrzew jako priorytetowe. Największe nakłady przeznaczono na działania w zakresie oświaty i wychowania 34,85% oraz na wspieranie rodziny 15,95%, a także transport i łączność 15,00%. Jednocześnie w paragrafach dotyczących wydatków na te dziedziny działalności gminy, w szczególności oświaty i wychowania oraz transportu i łączności, nastąpił w relacji do poprzedniego roku wzrost wysokości nakładów. Znaczne zmniejszenie wysokości wydatków na wspieranie rodziny wynika z faktu, że zadanie polegające na wypłacie świadczenia 500+ zostało w połowie roku przejęte przez ZUS. Relatywnie więcej środków przeznaczono na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową. Inwestowanie w infrastrukturę i sprzęt przeznaczony dla służb działających na rzecz bezpieczeństwa ludności oraz ochrony zdrowia, życia i mienia, jest bardzo ważne z punktu widzenia interesu publicznego. Dbanie o poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy jest jednym z najważniejszych kierunków działań jednostki samorządu terytorialnego.

W 2022 roku gmina stanęła przed wieloma wyzwaniami związanymi z problemami wynikającymi z konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Koszt działań związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom tych wydarzeń stanowi niemalże 10% wszystkich wydatków, w szczególności jest to wsparcie skierowane bezpośrednio do uchodźców, którzy przybyli na teren gminy oraz wszelkiego typu pomoc naszym rodakom z tytułu zakwaterowania uchodźców. A także realizowano wydatki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w tym na: zasiłek osłonowy i węglowy oraz inne świadczenia z tego tytułu.

Ważnym zadaniem jednostki samorządu terytorialnego jest realizacja inwestycji, dotyczących zarówno infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, jak i zasobów oświatowych i społecznych. Działalność w tym zakresie powoduje, że gmina jest atrakcyjniejsza dla inwestorów, a warunki życia mieszkańców się poprawiają.

Nakłady na inwestycje w gminie Zakrzew w 2022 roku wyniosły 25 398 274,82 zł. Wartość ta w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o ponad 10 milionów złotych. Szczegółowy podział wydatków inwestycyjnych obrazuje poniższa tabela.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Tabela 3.2.2 Struktura wydatków inwestycyjnych gminy Zakrzew w 2022 roku

Dział	Nazwa działu (inwestycje realizowane w 2022 r.)	Wykonanie 2021	Wykonanie 2022
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 052 929,54	2 802 599,06
600	Transport i łączność	5 250 022,50	12 076 368,03
750	Administracja publiczna	16 851,00	339 892,77
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 573 764,94	2 161 264,44
801	Oświata i wychowanie	5 907 648,31	7 267 477,03
851	Ochrona zdrowia	10 000,00	10 000,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	393 130,79	368 844,54
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	116 963,50	0
926	Kultura fizyczna	1 976,00	371 828,95
Razem		15 323 286,58	25 398 274,82

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

3.3 ZOBOWIĄZANIA

Uzyskanie kompletnego obrazu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego wymaga określenia kwoty zobowiązań, które dotyczą zadań realizowanych w poprzednim roku, a z uwagi na przepisy prawa podatkowego i terminy wpływu faktur, jeszcze nieopłaconych. Tym samym stają się kosztami do poniesienia w kolejnym roku budżetowym. Kwoty zobowiązań na koniec roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3.3.1 Zobowiązania na dzień 31.12.2022 r.

Konto rozrachunkowe	Zobowiązania z tytułu:	2021 r.	2022 r.
201	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, w tym:	196 273,60	469 123,24
	energia elektryczna	156 808,71	55 991,26
	wywóz nieczystości, utrzymanie PSZOK	0,00	167 014,39
	zakup dostępu do usług telekomunikacyjnych	348,78	1 201,05
	pozostałe zakupy i usługi (paliwo, olej opałowy, okresowe badania lekarskie)	39 116,11	244 916,54
225, 229, 231	13 pensja pracowników administracji, obsługi szkół, nauczycieli wraz z pochodnymi	1 422 989,98	1 542 161,71

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

240	Pozostałe rozrachunki, w tym:	7 953,34	22 048,13
	ekwiwalent OSP za udział w akcji ratowniczej	2 009,70	6 399,00
	dowożenie uczniów niepełnosprawnych	5 943,64	15 649,13
	Razem:	1 627 216,92	2 033 333,08

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Kwota zobowiązań pozostałych na koniec 2022 roku to w głównej mierze wypłata tzw. „13 pensji” dla pracowników urzędu i placówek oświatowych, która zgodnie z przepisami wypłacana jest do końca marca kolejnego roku.

3.4 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Sposobem na zwiększenie możliwości inwestycyjnych gminy jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. Poniżej przedstawiono zestawienie zadań realizowanych w 2022 roku z udziałem środków zewnętrznych.

Tabela 3.4.1 Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Lp	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Koszt w roku 2022	Kwota dofinansowania	Wkład własny Gminy Zakrzew
1	Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Cerekwi + prace projektowe	Wojewoda Mazowiecki	6 857 267,16	2 622 110,00	4 235 157,16
2	Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz ze sprzętem ratowniczo-gaśniczym zamontowanym na stałe dla OSP Cerekiew	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	1 045 000,00	100 000,00	400 000,00
		Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej		545 000,00	
3	Zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Zakrzew	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	439 110,00	80 000,00	114 110,00
		WFOŚiGW		160 000,00	

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

		Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej		85 000,00	
4	Modernizacja budynku OSP Cerekiew w zakresie bramy garażowej wraz z robotami towarzyszącymi	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	40 000,00	30 000,00	10 000,00
5	Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie	30 380,00	15 190,00	15 190,00
6	Unieszkodliwienie azbestu	WFOŚiGW	34 999,95	34 999,95	0,00
7	Modernizacja boiska poprzez rozbudowę zaplecza sanitarno-szatniowego w Taczowie	Ministerstwo Sportu i Turystyki	371 828,95	178 598,44	193 230,51
8	Poprawa standardu i jakości sieci drogowej na terenie Gminy Zakrzew	Rządowy Fundusz: Polski Ład	7 202 512,00	6 174 987,04	1 027 524,96
9	Rozbudowa drogi gminnej nr 351319W ul. Szafirowa ul. Traktorzystów w m. Wacyn	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	4 769 337,23	3 011 767,86	1 757 569,37

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

3.5 WYNIK BUDŻETU I ZADŁUŻENIE

Na rok 2022 zaplanowano deficyt w wysokości 8 795 098,00 złotych. Budżet gminy na koniec roku zamknął się deficytem w kwocie 1 641 574,20 zł, który pokryto wolnymi środkami oraz niewykorzystanymi środkami na bieżącym rachunku jst.

W budżecie gminy na 2022 rok zostały zaplanowane przychody w kwocie 13 339 990,00 zł z tytułu:

- kredyty w kwocie 6 444 892,00 zł, zrealizowano 0,00 zł,
- wolnych środków zaplanowano 6 789 456,00 zł, zrealizowano 6 789 456,61 zł,
- niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym zaplanowano 105 642,00 zł, zrealizowano 105 642,89 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Zaplanowane rozchody na spłatę zaciągniętych kredytów w kwocie 3 448 000,00 zł, wykonano 3 488 000,00 zł oraz pożyczek w WFOŚiGW w kwocie 1 096 892,00 zł, wykonano 1 096 891,53 zł. Wykonanie rozchodów dotyczy kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.

Poziom zadłużenia na koniec 2022 roku wynosi 8,86% dochodów gminy. Zgodnie z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej jest bezpieczny dla funkcjonowania i utrzymania płynności finansowej gminy.

Sytuacja finansowa gminy dla uzyskania jej kompletnego obrazu wymaga analizy danych w szerszym ujęciu czasowym. Poniższa tabela przedstawia stan zadłużenia, zobowiązania pozostałe do zapłaty na koniec roku budżetowego oraz wolne środki w ostatnich siedmiu latach.

Tabela 3.5.1 Zadłużenie, zobowiązania i wolne środki na koniec roku budżetowego w ostatnich siedmiu latach

Rok	Kwota długu na 31.12	Zobowiązania na 31.12	Wolne środki powstałe z wykonania budżetu danego roku
2016	14 997 391,85	1 282 028,45	1 935 297,52
2017	14 969 352,33	1 564 790,27	306 218,41
2018	16 760 911,65	4 580 881,98	2 154 072,13
2019	17 784 322,02	1 560 011,79	1 422 004,02
2020	16 193 749,02	1 722 580,91	1 709 597,99
2021	12 251 935,30	1 627 216,92	6 789 456,61
2022	7 707 043,77	2 033 333,08	708 633,74

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Analiza powyższego zestawienia przedstawia spadek kwoty długu na koniec 2022 w porównaniu z rokiem 2021. Mimo realizacji wielu inwestycji, udaje się stopniowo zmniejszać kwotę długu. Należy wspomnieć, że realizacja inwestycji, szczególnie w okresie, gdy sytuacja rynkowa ze względu na pandemię i wojnę na Ukrainie była bardzo niepewna, wymagała zaciągania zobowiązań pieniężnych. Dzięki racjonalnej i oszczędnej gospodarce finansowej udaje się jednak tę kwotę stopniowo zmniejszać.

Kwota wolnych środków, które mogłyby zostać wykorzystane na realizację zobowiązań lub spłatę długu, pozostałych na koniec 2022 roku, jest niższa niż w poprzednim roku.

4. INWESTYCJE

Polityka inwestycyjna jednostki samorządu terytorialnego polega na przemyślanym wyborze kierunku lokowania funduszy w celu stworzenia warunków do jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy. Zakładana w gminie Zakrzew długofalowa działalność inwestycyjna skierowana jest przede wszystkim na poprawienie warunków mieszkaniowych, stąd inwestycje w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną. Ważnym elementem tej sfery działań jest także dążenie do rozwijania zasobów oświatowych i kulturalnych. Z perspektywy mieszkańców oraz inwestorów istotne jest także rozwijanie i poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej.

W roku 2022 zakończono realizację następujących zadań inwestycyjnych:

W zakresie inwestycji wodno - kanalizacyjnych:

1. Budowa wodociągów na terenie Gminy Zakrzew – X etap.

W ramach inwestycji wykonano 7 odcinków sieci wodociągowej o łącznej długości 1014,00 mb. Nowe odcinki sieci powstały w miejscowościach Milejowice, Taczów, Gołędzin, Zatoplice Janiszew, Bielicha, Dąbrówka Nagórna.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła: **649 179,94 zł.**

Wykonawcą było Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Zakrzewie.

2. Budowa kanalizacji na terenie Gminy Zakrzew – X etap.

W tegorocznym zadaniu powstało 15 odcinków nowych sieci kanalizacji sanitarnej w systemie podciśnieniowym o łącznej długości w miejscowościach: Bielicha, Cerekiew, Milejowice, Wacyń. Podłączono do sieci 18 gospodarstw.

Całkowita wartości inwestycji wyniosła: **730 475,06 zł.**

Wykonawcami zadania byli:

- Sebastian Bator ul. Żeromskiego 94, 26-600 Radom – 10 odcinków;
- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. w Zakrzewie – 5 odcinków.

3. Modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Zakrzew.

Rozpoczęto modernizację sieci rurociągów podciśnieniowych w Milejowicach. Ułożenie nowych odcinków rurociągów ma za zadanie poprawę parametrów sieci co umożliwi podłączenie wielu nowopowstałych domów mieszkalnych w północnej części wsi. Łączna

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

długość planowana wynosi 2 117,00 m. W 2022 r. wykonano ok. 1300,00 m. Wartość wykonanych robót wynosi 976 248,50 zł. Zadanie będzie realizowane również w 2023 roku. Wykonawcą prac jest: Sebastian Bator ul. Żeromskiego 94, 26-600 Radom.

W zakresie kultury fizycznej i sportu:

Wykonano modernizację i rozbudowę budynku szatni przy boisku piłkarskim w Taczowie.

Obecnie budynek posiada n/w parametry:

- powierzchnia użytkowa 72,65 m²,
- kubatura 286,45 m³.

Wartość robót wyniosła 359 396,88 zł.

Całkowity koszt zadania to kwota **371 828,95 zł.**

Wykonawcą była firma: „Archibud” Małgorzata Pluta ul. Gazowa 4, 26-600 Radom.

W zakresie oświaty:

1. Kontynuowano i zakończono rozbudowę Publicznej Szkoły Podstawowej w Cerekwi.

Wykonano budynek składający się z sali gimnastycznej z zapleczem szatniowym i sanitarno-higienicznym, trzech sal lekcyjnych, zaplecza technicznego, administracyjnego, stołówki z kuchnią. Przed budynkiem znajduje się plac zabaw, parking, teren rekreacyjny.

Kubatura budynku wynosi 12 427,00 m³, powierzchnia użytkowa: 1655,00 m².

Koszt budowy wyniósł **11 594 564,69 zł.**

Wykonawcą inwestycji była firma Korporacja Budowlana DARCO ul. Garbarska, Radom.

Szkoła została wyposażona w sprzęt dydaktyczny taki jak tablice elektroniczne, meble szkolne, przyrządy sportowe o wartości 268 211,28 zł.

2. Kontynuowano i zakończono zmianę sposobu użytkowania budynku po byłej szkole podstawowej na remizę OSP oraz przedszkole w miejscowości Gulin.

W wyniku prac powstał punkt przedszkolny należący do Przedszkole Samorządowego w Zakrzewie dla 25 dzieci oraz remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Gulinie.

Wartość robót **2 860 326,80 zł.**

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

5. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2027

Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027, przyjęta Uchwałą nr XXXVII/215/2017 Rady Gminy w Zakrzewie, jest dokumentem, którego celem jest zaplanowanie działań w kierunku stworzenia gminy przyjaznej dla mieszkańców, turystów i inwestorów, zapewniającej standard zamieszkania z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu misją gminy Zakrzew jest efektywne zaspokajanie potrzeb mieszkańców, zapewnienie godnych warunków bytowych, rozwój społeczeństwa oraz poczucie stabilizacji w przyszłości.

Z misji i wizji rozwoju gminy wynikają cele strategiczne w zakresie wzrostu atrakcji osiedleńczej gminy, rozwoju gospodarczego, poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju oferty kulturowej i turystycznej. Tym celom strategicznym są podporządkowane zadania inwestycyjne w zakresie rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej, takie jak budowa i remonty dróg, rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej – wodociągów, kanalizacji, rozbudowa bazy oświatowej i sportowo-rekreacyjnej.

W ramach Strategii w 2022 roku realizowano następujące zadania:

Tabela 5.1.1 Przedsięwzięcia realizowane w ramach strategii rozwoju Gminy

Lp.	Przedsięwzięcie	Źródło finansowania
1	Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Cerekwi	środki Gminy Zakrzew, dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa
2	Zmiana sposobu użytkowania budynku Publicznej Szkoły Podstawowej na przedszkole i świetlicę oraz rozbudowa remizy strażackiej w miejscowości Gulin	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
3	Modernizacja boiska poprzez rozbudowę zaplecza sanitarno-szatniowego w Taczowie	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Ministerstwa Sportu
4	Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Jaszowice + prace projektowe oraz modernizacja istniejącej sieci wodociągowej	środki Gminy Zakrzew
5	Modernizacja drogi gminnej Gulin – Jankowice – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

6	Modernizacja drogi gminnej nr 351315W w miejscowości Gulin – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
7	Budowa drogi gminnej w miejscowości Bielicha ul. Liliowa – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
8	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zakrzewie etap II	środki Gminy Zakrzew
9	Rozbudowa kanalizacji w miejscowości Milejowice	środki Gminy Zakrzew
10	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych + prace projektowa	środki Gminy Zakrzew
11	Poprawa standardu i jakości sieci drogowej na terenie Gminy Zakrzew	środki Gminy Zakrzew, dotacja Rządowy Fundusz: Polski Ład
12	Budowa Przedszkola samorządowego w miejscowości Janiszew + prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
13	Zakup autobusów elektrycznych wraz z punktami ładowania w Gminie Zakrzew	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
14	Rozbudowa drogi gminnej nr 351336W w miejscowości Zakrzew – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
15	Budowa drogi gminnej Wacyń ul. Ogrodowa – prace projektowa	środki Gminy Zakrzew
16	Unieszkodliwianie azbestu	dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
17	Realizacja programu „Czyste Powietrze”	Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
18	Kontrola przestrzegania uchwały antyśmogowej	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Województwa Mazowieckiego

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

5.2 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2021 Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 ROKU

Ochrona środowiska stanowi ważny element polityki gospodarczej i społecznej gminy. Wykształcenie w społeczeństwie nawyków dbałości o otoczenie skutkuje powstaniem przekonania o odpowiedzialności za „małą ojczyznę”. W gminie Zakrzew, oprócz zadań dotyczących bezpośrednio ochrony środowiska i gospodarki odpadami komunalnymi,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

wynikających z przepisów prawa, realizowana jest edukacja w tym zakresie, skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Zadania związane z ochroną środowiska są realizowane zgodnie z Programem ochrony środowiska dla Gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku, przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/219/2017 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 10 kwietnia 2017 roku.

Na mocy przepisów prawa zadaniem gminy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na jej terenie oraz nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwieniem odebranych odpadów komunalnych.

W 2022 roku odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości na terenie gminy Zakrzew organizowany był przez gminę. W przypadku nieruchomości, na których prowadzona była działalność gospodarcza, odbiór odpadów wytworzonych w ramach tej działalności odbywał się na podstawie umów zawartych indywidualnie przez przedsiębiorców z firmami, mającymi odpowiednie uprawnienia.

W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zakrzew określono zasady odbioru odpadów. Zbiórka odbywa się metodą „u źródła”, poprzez odbiór worków sprzed posesji według terminarza dostarczonego do każdego domu, w postaci zmieszanej i selektywnej. Oprócz zbiórki odpadów sprzed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego pod adresem Zakrzew 51a. Przewiezione tam odpady musiały być posegregowane na frakcje wymienione poniżej.

Selektywna zbiórka odpadów polega na ich podziale na następujące frakcje:

- papier i tektura,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- popiół i żużel,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- przeterminowane leki,
- zużyte opony,
- chemikalia,
- akumulatory
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niebezpieczne,
- odpady ulegające biodegradacji,
- zużyte baterie,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,
- papa i materiały izolacyjne,
- styropian,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi , w szczególności igły i strzykawki.

Oплата za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców określana jest przez Radę Gminy Zakrzew w 2022 r. wynosiła 18 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej posesję przy zastosowaniu selektywnego zbierania i odbierania odpadów i odpowiednio 54 zł w przypadku odpadów niesegregowanych.

Na terenie Gminy Zakrzew w 2022 roku obowiązywała ulga w kwocie 2,00 zł za jedną osobę dla osób posiadających w swoim gospodarstwie przydomowy kompostownik.

Na dzień 31.12.2022 r. liczba mieszkańców gminy zadeklarowanych do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 12 028. Właściciele nieruchomości składający deklaracje są informowani o konieczności zgłoszenia wszelkich zmian mających wpływ na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy wspomnieć, że wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły w 2022 roku 2 550 472, 78 zł, a wydatki 2 537 491,49 zł. Podmiotem świadczącym usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe RADKOM.

Oprócz zbiórki odpadów sprzed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

pod adresem Zakrzew 51a. Przewiezione tam odpady musiały być posegregowane na frakcje wymienione powyżej.

W Urzędzie Gminy funkcjonował punkt konsultacyjny programu „Czyste powietrze”, w którym osoby fizyczne zamieszkujące na terenie gminy mogły uzyskać wsparcie merytoryczne podczas przygotowania wniosku o uzyskanie dotacji. W ramach programu właściciele domów jednorodzinnych mieli możliwość otrzymania pożyczki lub dotacji na docieplenie budynków oraz wymianę źródeł ciepła. Celem przedsięwzięcia jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. Tym wsparciem objęto w 2022 roku 44 osoby.

5.3 PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ZAKRZEW W 2022 ROKU

Zadaniem realizowanym przez gminę jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Zgodnie z założeniami Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew, przyjętego Uchwałą nr XXXVII/340/2022 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 10 marca 2022 roku, zadanie to obejmuje zapobieganie bezdomności, w szczególności psów i kotów, ograniczanie niekontrolowanego rozrodu zwierząt domowych, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt oraz edukację dotyczącą humanitarnego traktowania zwierząt. W 2022 roku zawarto umowę na odławianie i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom ze Schroniskiem dla Zwierząt „Kocham Psisko” z siedzibą w Mąkosy Nowe 44, 26-631 Jastrzębia. Doraźna pomoc dla zwierząt udzielana była w przychodni weterynaryjnej „Animal” w Radomiu.

W 2022 roku w ramach programu zapewniono opiekę 72 psom oraz 60 kotom, a całkowity koszt zadania wyniósł 90 664,00 zł.

5.4 PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY ZAKRZEW

Przepisy dotyczące ochrony środowiska, z uwagi na konieczność usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest, nakładają na gminę obowiązek zapewnienia

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

wywozu wspomnianych odpadów na składowisko lub zapewnienie ich dostarczenia do urządzenia przetwarzającego odpady zawierające azbest. Unieszkodliwienie tego rodzaju odpadów jest ważne ze względu na zawartość w nich substancji rakotwórczych. Zadanie jest realizowane w ramach przedmiotowego programu, przyjętego Uchwałą nr XIV/67/2011 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 5 października 2011 roku. W 2022 roku koszt odbioru odpadów zawierających azbest od mieszkańców gminy wyniósł 34 999,74 zł, z czego 34 999,74 zł stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Łącznie od mieszkańców Gminy Zakrzew odebrano w 2022 roku 101,273 Mg azbestu.

5.5 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Profilaktyka uzależnień i rozwiązywanie problemów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi zadanie własne gminy. W ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjętego Uchwałą nr XXXV/313/2021 (okres obowiązywania od 1 stycznia 2022 roku do 31 marca 2022 roku) i Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, przyjętego Uchwałą nr XXV/212/2020 Rady Gminy Zakrzew (obowiązywała od 1 stycznia 2021 roku do 31 marca 2022 roku) oraz Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przyjętego Uchwałą nr XXXVII/338/2022 Rady Gminy Zakrzew (obowiązywała od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku) przeznaczono środki na realizację zaplanowanych celów.

Odbiorcami Programu byli uczniowie szkół podstawowych, nauczyciele, dzieci, młodzież i dorośli uczęszczający na zajęcia sportowe, rodziny i osoby uzależnione korzystające z porad psychologa w punkcie konsultacyjnym.

I. Finansowanie:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Tabela 5.5.1 Dochody przeznaczone na realizację Programu w 2022 roku:

Rozdział	Kwota dochodów		% zrealizowanych dochodów
	Zaplanowane dochody	Wykonanie (wpływ do budżetu)	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	327 836,00 zł	326 742,56 zł	99,67 %

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Nad realizacją zadań związanych z profilaktyką nadzór sprawował Pełnomocnik Wójta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych w wymiarze ½ etatu. Wynagrodzenie Pełnomocnika wyniosło 40 404 zł brutto.

W 2022 roku wydatkowano na szkolenia dla realizatorów Programu kwotę 7 068 zł, w tym: podniesiono kwalifikacje zawodowe Pełnomocnika - 1 290 zł oraz kadry pedagogicznej – 5 778 zł.

Tabela nr 5.5.2 Wydatki przeznaczone na realizację Programu w 2022 roku:

Rozdział	Kwota wydatków		% zrealizowanych wydatków	Środki niewykorzystane, zasilające budżet w następnym roku
	Zaplanowane środki	Wykonanie		
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	350 249,00 zł	321 786,68 zł	91,87%	4955,88 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

II. Realizacja działań zawartych w Programach:

1. Działalność Punktu informacyjno-konsultacyjnego:

W Urzędzie Gminy w Zakrzewie funkcjonuje Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, gdzie potrzebujący mogą skorzystać z bezpłatnych konsultacji.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Zadaniem Punktu jest:

- a) pomoc psychologiczna dla osób nadużywających różnego rodzaju substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, leki itd.) i osób uzależnionych (bez względu na rodzaj uzależnienia);
- b) wsparcie psychologiczne dla osób, których bliscy borykają się z problemem uzależnienia;
- c) udzielanie porad osobom znajdującym się w kryzysie życiowym;
- d) rozmowy interwencyjno-motywujące z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- e) poradnictwo psychologiczne dla mieszkańców gminy Zakrzew doświadczających różnych problemów (poradnictwo indywidualne i rodzinne);
- f) konsultacje psychologiczne dla rodziców/prawnych opiekunów doświadczających trudności wychowawczych;
- g) rozmowy interwencyjne z dziećmi i młodzieżą podejmującymi zachowania ryzykowne (za zgodą rodzica / prawnego opiekuna).

Punkt jest czynny raz w tygodniu przez trzy godziny. Dzięki temu, że pomoc jest udzielana w godzinach popołudniowych, mogą z niej skorzystać także osoby pracujące.

Wynagrodzenie pracownika Punktu – psychologa, zajmującego się problemem uzależnień, wyniosło w 2022 roku 21 600 zł.

2. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Zadaniem Komisji jest motywowanie uzależnionych do podejmowania leczenia oraz, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, kierowanie wniosku do sądu. Zadaniem Komisji jest ponadto czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu.

W ramach działalności w 2022 roku odbyło się:

- a) 9 posiedzeń Komisji;
- b) 19 wniosków o podjęcie działań w kierunku leczenia odwykowego.

Ponadto Komisja podejmowała zadania takie jak:

- rozmowy interwencyjno - motywujące oraz pogadanki na temat szkodliwości napojów alkoholowych oraz wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu wobec:

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- 9 osób uzależnionych od alkoholu;
 - 12 członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu;
- czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu wobec 16 osób;
- wystąpiła do sądu z wnioskiem o podjęcie leczenia odwykowego wobec 14 osób.

Ze środków Programu finansowano wynagrodzenie członków Komisji, opłaty sądowe oraz badania wykonywane przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W 2022 roku w Komisji pracowało 5 osób.

Tabela nr 5.5.3 Realizacja wydatków w ramach działalności GKRPA w 2022 roku:

Rodzaj wydatków	Kwota
Wynagrodzenie członków Komisji	9 820,00 zł
Opinie biegłych w zakresie psychologii i psychiatrii	2 320,00 zł (16 opinii)
Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 547,80 zł
Razem	13 687,80 zł

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

3. Działalność świetlic i domów ludowych:

Na terenie gminy funkcjonuje sześć domów ludowych, czynnych w godzinach popołudniowych oraz w soboty. Uczestnikami zajęć byli przede wszystkim dzieci i młodzież realizujący zajęcia, podczas których uczyli się właściwych zachowań społecznych, prawidłowego współzawodnictwa. Mogli liczyć na pomoc w odrabianiu lekcji, spędzeniu czasu wolnego od używek oraz skorzystać z możliwości rozwijania zainteresowań przyrodniczych, kulinarnych oraz plastycznych. Ponadto w świetlicach realizowane były zajęcia profilaktyczne, dostosowane do możliwości i potrzeb uczestników.

Różnorodne zajęcia w świetlicach to cenna inicjatywa, ponieważ dzieci z rodzin problemowych – z problemem alkoholowym, przemocą i skrajnym ubóstwem, niejednokrotnie wyłącznie na świetlicy mogą uczestniczyć w tego typu zajęciach i rozwijać swoje zdolności oraz sprawności manualne i kompetencje społeczne. Mieszkańcy

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

gminy, zwłaszcza ci, którzy nie mają takiej możliwości w domu, mogą bezpłatnie skorzystać z komputera i internetu.

Integracji społeczności lokalnej sprzyja współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, które sprawują swoje funkcje statutowe w Domu Ludowym w Cerekwi, Jaszowicach, Milejowicach oraz w świetlicy w Zakrzewskiej Woli, gdzie działa również Zespół Ludowy „Kalina”, który zrzesza osoby pasjonujące się muzyką ludową.

Na funkcjonowanie świetlic, szczególnie zakup sprzętu sportowego oraz artykułów plastycznych i papierniczych do prowadzenia zajęć przeznaczono ze środków alkoholowych kwotę 24 736 zł w tym koszty na umowy – zlecenia dotyczące pełnienia funkcji opiekuna świetlicy. Ponadto udzielono wsparcia w kwocie 4 663 zł na realizację rodzinnych pikników profilaktycznych zorganizowanych w Domu Ludowym w Milejowicach oraz w świetlicy wiejskiej w Zakrzewskiej Woli. Celem festynów było zachęcenie lokalnej społeczności do zdrowego trybu życia, aktywności ruchowej oraz popularyzowania idei życia bez używek poprzez integrację rodzinną i promowanie wspólnie spędzonego czasu wolnego. Oprócz licznych atrakcji uczestnicy mieli okazję obserwować pokaz z ratownictwa medycznego, wysłuchać wykładu z udzielania pierwszej pomocy oraz uczestniczyć w ćwiczeniach praktycznych, zaprezentowanych przez wykwalifikowanych strażaków z OSP.

4. Zakup i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych, edukacyjnych i profilaktycznych:

W Gminnej Bibliotece w Zakrzewie kontynuujemy przedsięwzięcie pod nazwą „Kącik Profilaktyki”. Zbiór jest udostępniony w bibliotece dla wszystkich zainteresowanych – przede wszystkim dla realizatorów Programu, studentów piszących prace związane z tematyką uzależnień oraz dla tych, których problem ten dotyka osobiście i próbują sobie z nim poradzić.

Na zakup materiałów biurowych do realizacji Programu przeznaczono kwotę 5 289 zł.

W trosce o podniesienie wiedzy i uświadomienie przedsiębiorcom o konsekwencjach prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedniej sprzedaży alkoholu przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych za kwotę 2 400 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Na świetlice zakupiono pakiety gier profilaktycznych, dotyczących radzenia sobie z emocjami i kształtowania właściwych postaw społecznych. Kwota, którą przeznaczono na gry wyniosła 1 994 zł.

Dla PSP w Zakrzewie zakupiono materiały z robotyki w celu realizacji dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów związane z programowaniem komputerowym oraz kształtowania postaw asertywnych i pozytywnej samooceny. Koszt zakupu wyniósł 1 100 zł.

5. Działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień realizowana w placówkach oświatowych:

W działalności profilaktycznej w społecznościach lokalnych niezwykle ważną rolę odgrywają szkoły, w których dzieci spędzają wiele godzin. Wychowawcy i pedagodzy obserwują dzieci na co dzień. Widzą, kiedy w życiu młodego człowieka dzieje się źle.

W celu wsparcia realizacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych przeprowadzono następujące działania:

a) Promowanie dzieci muzycznie uzdolnionych:

- udział uczennicy z PSP w Bieliszce w ogólnopolskim programie dydaktyczno-kulturalnym w ramach programu edukacyjnego „Trzeźwość na co dzień” w ramach widowiska artystycznego pt. „Wygraj szansę”, którego celem była popularyzacja polskiej twórczości artystycznej i rozwijanie talentów z terenów wiejskich.

Koszt udziału w występie wyniósł 1 620 zł.

b) Teatr profilaktyczny dla uczniów:

- dla zwiększenia wartości wychowawczo-profilaktycznych zrealizowano widowiska artystyczne z zakresu profilaktyki uzależnień, niebezpieczeństwa używania łatwo dostępnych używek i lekarstw, szkodliwego wpływu alkoholu i papierosów na zdrowie oraz kształtowania postaw społecznych, takich jak przyjaźń, wytrwałość w dążeniu do celu, empatia, szacunek oraz pokora wobec autorytetów. W ramach zlecenia we wszystkich szkołach i przedszkolach odbył się cykl spektakli teatralnych na kwotę 6 968 zł.

c) Współpraca i realizacja programów profilaktycznych:

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- przeprowadzenie warsztatów z programu „EduLyke” w szkołach w Bieliszce i Cerekwi. Warsztaty skierowano do uczniów z grupy ryzyka, pochodzących z domów, w których dochodzi do trudnych sytuacji związanych z nadużywaniem alkoholu. Zajęcia prowadzone w takiej formie rozwijają otwartość na opinie innych, wzmacniają pewność siebie, uczą cierpliwości i budowania pozycji w grupie rówieśniczej. Koszt zadania wyniósł 4 920 zł;
- dla wskazania alternatywnych form spędzania czasu wolnego, korzystania z różnych form aktywności, promowania zdrowego stylu życia i odżywiania oraz unikania wszelkich środków uzależniających przeprowadzono warsztaty za kwotę 4 300 zł;
- realizacja 3 programów profilaktycznych dla uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie:
 - „Wspólna przygoda” – cykl 10 godzin lekcyjnych zajęć dla uczniów klasy zerowej wspomagające radzenie sobie z sytuacjami emocjonalnymi i społecznymi w szkole;
 - „Trening zastępowania agresji” – w wymiarze 6 godzin lekcyjnych dla klas I-IV, program mający na celu zapobieganie zachowaniom agresywnym poprzez uczenie zachowań alternatywnych;
 - „Zajęcia z techniki relaksacji i koncentracji” – 6 godzin lekcyjnych dla klas V-VIII, na zajęciach realizowano zabawy i ćwiczenia sprzyjające rozładowaniu emocji, relaksacyjne i wyciszające.

Na potrzeby prowadzenia tych zajęć została wyposażona sala w niezbędny sprzęt, materiały terapeutyczne i papiernicze oraz gry i pomoce dydaktyczne. Takie miejsce na terenie szkoły będzie również służyło wszystkim uczniom, którzy w komfortowych warunkach będą mogli odpocząć w czasie przerwy od hałasu i napięcia, dając poczucie spokoju i bezpieczeństwa. Wsparcie dziecka od możliwie najwcześniejszego etapu rozwojowego i zapewnienie miejsca, w którym będzie mogło odpocząć pozwoli na wykształcenie prawidłowych mechanizmów chroniących przed wchodzeniem w zachowania ryzykowne, jakim może być modelowane w domu nadużywanie alkoholu. Dzieci z domów, w których stosowana jest przemoc lub nadużywany alkohol najbardziej potrzebują sposobów, metod i technik, które pozwolą im odmówić zgodnie ze swoimi potrzebami. Na powyższe zadanie przeznaczono kwotę 27 493 zł;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- placówki oświatowe współpracują z Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, KRUS, Strażą Pożarną. W ramach działań profilaktycznych szkoły biorą udział w programach, których celem jest kształtowanie właściwych postaw społecznych, np. „Wspólne kroki w cyberswiecie”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Rówieśnicza Interwencja Kryzysowa”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”.

d) Dzień bez przemocy:

- z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Zakrzewie i z udziałem uczniów ze szkół z terenu gminy zorganizowano happening pod hasłem „Stop przemocy i alkoholizmowi”. Młodzież wyszła na ulice Zakrzewa, by zwrócić uwagę lokalnej społeczności na problematykę przemocy w rodzinie, rozdawała przechodniom ulotki informujące, jak reagować na przemoc i alkoholizm w swoim otoczeniu. W ramach zadania mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcy prawnego, terapeuty, dzielnicowego oraz pracownika socjalnego). Z środków alkoholowych na druk baneru i zakup potrzebnych artykułów wydatkowano 540 zł.

e) Rodzinny piknik profilaktyczny w Przedszkolu Samorządowym w Zakrzewie:

- we współpracy z Teatrem Forma z okazji Dnia Dziecka zorganizowano dla przedszkolaków i ich rodzin piknik, którego celem była promocja życia bez zachowań ryzykownych, wskazania atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego z dala od zagrożeń oraz pokazanie czynników chroniących młodego człowieka przed problemem cyberprzemocy i zachowań ryzykownych. Kwota dofinansowania wyniosła 4 500 zł na pokrycie kosztów oprawy artystycznej obejmującej program profilaktyczny.

6. **Współpraca z organizacjami pozarządowymi:**

W realizacji zadań wynikających z Programu ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, które z uwagi na znajomość lokalnych problemów służą pomocą w lepszym identyfikowaniu zachowań ryzykownych oraz podejmowaniu interwencji profilaktycznej.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Celem współpracy jest jak najskuteczniejsze zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności, m.in.: wsparcie przedsięwzięć promujących aktywność fizyczną, umacnianie poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie, promowanie postaw obywatelskich i działań wolontariackich.

a) Ogłoszony został konkurs ofert na realizację przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu gminy Zakrzew. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły 2 oferty, które spełniły wymogi formalne i zostały pozytywnie ocenione merytorycznie. Przyznano dotacje następującym oferentom:

- Gminnemu Amatorskiemu Stowarzyszeniu Sportowemu „Powała Taczów” - celem zadania było wykształcenie właściwych postaw społecznych oraz integracja międzypokoleniowa. Uczestnicy zadania trenowali, realizując przy tym rozwój fizyczny oraz zdrowy tryb życia. Oprócz kształcenia swoich umiejętności piłkarskich odbywały się spotkania w ramach zajęć z terapii uzależnień alkoholowych i narkotyków. W ramach zadania dzieci uczestniczyły w trzech wyjazdach zawodników. Organizowane były zajęcia treningowe oraz wyjazdy na mecze. Na ten cel przekazano dotację w kwocie 25 000 zł;
- Stowarzyszeniu „Zakrzewiaki” – zadaniem objęto 45 uczestników z klas I – VII. Zajęcia miały na celu ograniczenie skali negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, zwiększenie poczucia własnej wartości, zapobieganie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej. Dzieci wzięły udział w wyjeździe do Koszęcina, siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, gdzie uczestniczyły w warsztatach ruchu scenicznego, etnograficznych, wokalnych i tanecznych, prowadzonych przez profesjonalnych instruktorów. W ramach działań prowadzono zajęcia taneczne i muzyczne. Każdy uczestnik wziął udział w warsztatach terapeutycznych z psychologiem oraz zajęciach profilaktycznych.

Na ten cel przeznaczono dotację w kwocie 35 000 zł.

b) Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych przeprowadzonych pozakonkursowo:

W trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie udzielono pięć dotacji na realizację zadania publicznego. Wszystkie przedsięwzięcia mieściły się w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

oraz przeciwdziałania narkomanii a także Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Ze środków alkoholowych przyznano dotacje dla:

- Parafii p. w. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie na realizację dwóch przedsięwzięć o łącznej kwocie 20 000 zł. W ramach zadania pn. „Zimowe kolonie z elementami programu profilaktycznego” 40-osobowa grupa młodzieży przebywała na wyjeździe w Białym Dunajcu, gdzie oprócz nauki jazdy na nartach, warsztatów o tradycji góralskiej, uczestniczyła w zajęciach na temat uzależnień, zdrowego stylu życia, kształtowaniu właściwych postaw społecznych. Drugie zadanie pn. „Profilaktyczna wyprawa Zakrzewskiej młodzieży” zrealizowano we wrześniu a uczestnicy zadania wyjechali do „Energylandii” w Zatorze oraz do Krakowa i Wieliczki. Po powrocie odbyło się spotkanie podsumowujące i integrujące, podczas którego poruszono temat uzależnień oraz budowania pozytywnych wzorców osobowościowych;
- Gminnego Klubu Sportowego „Wulkan Zakrzew” w kwocie 10 000 zł na zadanie pn. „Piłka nożna w Zakrzewie”, w ramach którego przeprowadzono spotkania treningowe dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, zorganizowano 2 turnieje oraz cykl spotkań z psychologiem dotyczących poszerzania wiedzy z zakresu uzależnień, promocji zdrowia psychicznego. Ponadto odbyła się prelekcja z policjantem z zakresu bezpieczeństwa w internecie oraz odpowiednim korzystaniu z mediów społecznościowych;
- Stowarzyszenia Małe Zakrzewiaki w kwocie 10 000 zł, które zrealizowało zadanie pn. „Profilaktyka przez animaloterapię”. Działaniem objęto wychowanków Przedszkola Samorządowego w Zakrzewie w wieku 3-6 lat oraz ich rodziców. Dzieci uczestniczyły w zajęciach z dogoterapii. Do prowadzenia zajęć z grupą przedszkolną zakupiono pomoce sensoryczne. Na zakończenie zadania odbyło się spotkanie rodziców z psychologiem;
- Koła Gospodyń Wiejskich „Milowianki” w kwocie 2 000 zł, które zrealizowało zadanie pn. „Mikołajki dla dzieci”. Zadaniem objęto dzieci z terenu gminy w wieku 2-12 lat. Grupa 50 dzieci uczestniczyła w zorganizowanej zabawie mikołajkowej, podczas której zorganizowano dzieciom poczęstunek i rozdano prezenty. Celem spotkania była integracja i propagowanie zdrowego stylu życia.

7. Organizowanie pozaszkolnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień:

Aktywność fizyczna ma ogromny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze względu na tę świadomość, a jednocześnie dbałość o mienie gminy, zapewniono dwóch opiekunów, którzy czuwali nad boiskami w Zakrzewie (od maja do października) i Bieliszce (od lipca do października). Opiekunowie udostępniali obiekt grupom chętnych sportowców w szczególności w godzinach popołudniowych i w weekendy. Ponadto zapewniali bezpieczeństwo poprzez reagowanie na niewłaściwe zachowania, w szczególności picie alkoholu i palenie papierosów oraz akty dewastacji. Zakupiono również artykuły do prowadzenia zajęć sportowych oraz materiały edukacyjne z profilaktyki. Koszt zadania to 34 608 zł.

W celu zwiększenia skuteczności pracy z problemem alkoholowym, przemocą i innymi uzależnieniami, zapewnieniu alternatywnych form spędzenia wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, udzielono wsparcia na zawody wędkarskie w kwocie 2 600 zł (w tym: wynajem zjeżdżalni, zakupu nagród dla zwycięzców). Podczas zawodów na ponad 60 stanowiskach rywalizowali wędkarze z terenu naszej gminy, których wspierały całe rodziny. Wydarzenie było świetną okazją do spędzenia czasu wspólnie z rodziną i bez używek w kontakcie z naturą oraz integracja kilku pokoleń. Podczas zawodów odbyły się warsztaty propagujące zdrowy styl życia oraz konkursy i zabawy o tematyce uzależnień.

Wydatki przeznaczone na realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii Gminy Zakrzew na 2022 rok zrealizowano w 91,87%.

Sposoby realizacji zadań następowały zgodnie z zapisami wynikającymi z Programu tj.:

- zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom,
- nadzór nad realizacją zleconych zadań,
- tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji Programu.

Fundusz z wpływów za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych został racjonalnie wydatkowany a wszystkie zadania realizowano zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Narodowym Programem Zdrowia.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

5.6 PROGRAM OKREŚLAJĄCY ZASADY WSPÓŁPRACY GMINY ZAKRZEW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2022 ROK

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 uchwalony został 25 listopada 2021 roku Uchwałą Rady Gminy nr XXXIV/296/2021 określającą cele, zasady, zakres i formy współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w prowadzeniu działalności w sferze zadań publicznych, wspierania realizacji tych zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Głównym celem programu było zbudowanie modelu współpracy pomiędzy władzą samorządową a sektorem pozarządowym, mającym na celu rozpoznanie potrzeb społeczności lokalnej oraz jak najskuteczniejsze ich zaspakajanie.

Cel główny programu realizowany był poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- wsparcie aktywności obywatelskiej,
- tworzenie i umacnianie w świadomości obywatelskiej poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie,
- zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- promowanie postaw obywatelskich, w tym działań wolontariackich,
- poprawa jakości życia mieszkańców gminy Zakrzew poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych w szczególności w zakresie aktywności fizycznej – sportu i turystyki,
- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych,
- wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych,
- promowanie gminy Zakrzew, jako atrakcyjnej kulturalnie, turystycznie i gospodarczo.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu realizowane były w 2022 roku przez jednego Animatora sportu, którego rolą jest inicjowanie i współorganizowanie przedsięwzięć sportowych na boisku Orlik dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

W 2022 roku przeprowadzono dwa konkursy ofert dla organizacji pozarządowych:

- 1) otwarty konkurs ofert w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu – celem realizacji zadań w sferze sportu było pobudzenie społeczności do aktywności fizycznej, a także propagowanie piłki nożnej, jako korzystną alternatywę spędzania czasu wolnego. Podmiotami, które wybrano w drodze otwartego konkursu ofert oraz zlecono realizację zadania publicznego i przyznano na ten cel dotację, były:
 - Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powała Taczów” – klub prowadzący działalność sportową, rekreacyjną i turystyczną na terenie Gminy Zakrzew od 2010, posiadający doświadczoną kadrę, prężnie się rozwijający i aktywizujący coraz więcej dzieci i młodzieży szkolnej. Szkolenia w zakresie zajęć treningowych oraz udział w rozgrywkach ligowych i turniejowych w 2022 roku odbywały się w 4 grupach wiekowych. Na realizację zadania przekazano dotację w kwocie 60 000,00 zł;
 - Gminny Klub Sportowy „Wulkan Zakrzew” – klub prowadzący wieloletnią działalność sportową i realizujący zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu. Po reorganizacji, w 2018 roku utworzył 20-osobową grupę młodzików oraz posiadał 26-osobową grupę zawodników seniorów. W 2022 klub zrzeszał już ponad 70 zawodników. Do rozgrywek przeprowadzonych przez ROZPN zostały zgłoszone 4 drużyny. Przyznana kwota dotacji na realizację zadania publicznego zawartego w ofercie wyniosła 40 000,00 zł.

- 2) konkurs ofert na organizację pozaszkolnych zajęć z elementami programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Zakrzew – aktywność fizyczna ma ogromny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze względu na tę świadomość, w ramach zadania publicznego w 2022 roku przeprowadzono pozaszkolne zajęcia z elementami programu profilaktycznego, na realizację którego przyznano dotacje następującym oferentom:
 - Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powała Taczów” - 25 000,00 zł;
 - Stowarzyszenie „Zakrzewiaki” – 35 000,00 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

W trybie pozakonkursowym przyznano granty dla następujących organizacji pozarządowych:

Tabela 5.6.1 Granty dla organizacji pozarządowych przyznane w 2022 roku:

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji
1.	Parafia p. w. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie	„Zimowe kolonie z elementami programu profilaktycznego”	10 000,00 zł
2.	Parafia p. w. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie	„Profilaktyczna wyprawa Zakrzewskiej młodzieży”	10 000,00 zł
3.	Gminny Klub Sportowy „Wulkan Zakrzew”	„Piłka nożna w Zakrzewie”	10 000,00 zł
4.	Stowarzyszenie „Małe Zakrzewiaki”	„Profilaktyka przez animaloterapię”	10 000,00 zł
5.	Koło Gospodyń Wiejskich „Milowianki”	„Mikołajki dla dzieci”	2 000,00 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

W ramach zadań realizowano przedsięwzięcia profilaktyczne. W 2022 roku, podobnie jak w latach poprzednich, organizacje efektywnie zrealizowały zadanie publiczne oraz w rzetelny sposób i terminowo złożyły rozliczenia z otrzymanej dotacji i sprawozdania końcowe.

W gminie Zakrzew funkcjonują ponadto koła gospodyń wiejskich:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Zdziechowianki” z Cerekwi
- Koło Gospodyń Wiejskich Super Babki z Jaszowic
- Koło Gospodyń Wiejskich Lux Babki z Zakrzewa
- Koło Gospodyń Wiejskich z Jaszowic-Kolonii
- Koło Gospodyń Wiejskich z Marianowic i Zakrzewskiej Woli
- Koło Gospodyń Wiejskich „Milowianki” z Milejowic

Są to grupy aktywnych społecznie osób, chcących działać na rzecz swoich miejscowości. Koła integrują lokalną społeczność, a swoją działalnością promują gminę. W 2022 roku podczas Dożynek Gminnych zaprezentowały one swoje stanowiska z lokalnymi wyrobami oraz przygotowały dekoracje z płodów rolnych. Gmina Zakrzew udziela nieodpłatnie kołom z Cerekwi, Jaszowic, Marianowic i Milejowic sal w domach ludowych, w których mogą organizować statutowe przedsięwzięcia. KGW korzystają ze wsparcia informacyjnego pracowników Urzędu Gminy w zakresie pozyskiwania dotacji i organizacji pracy.

5.7 POLITYKA SPOŁECZNA

1. Informacje ogólne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone. Ponadto wdrażano pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najbiedniejszych mieszkańców państwa, również gminne programy wsparcia i aktywności lub inne uchwalane przez Radę Gminy w zakresie rozpoznanych potrzeb społeczności lokalnej uwzględniające możliwości finansowe gminy. Ośrodek realizuje także niestandardowe formy pomocy.

Swoją działalnością objął 13 411 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r.).

2. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej oraz z urzędu. Informacje o osobach wymagających pomocy uzyskiwane są z różnych źródeł, na przykład od sołtysów, radnych, szkół, policji, kuratorów, pielęgniarek środowiskowych. Na podstawie zgłoszenia pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy w terenie, a następnie, po zebraniu niezbędnych dokumentów określone są przyczyny i problemy dominujące oraz wnioskuje się o udzielenie pomocy w zależności od indywidualnej sprawy. Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według poszczególnych powodów zawiera poniższa tabela.

Tabela 5.7.1 Powody przyznania pomocy przez GOPS w 2022 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	64	151
Bezrobocie	48	125
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12	47
Niepełnosprawność	72	137
Długotrwała lub ciężka choroba	26	33
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	67
w tym: wielodzietność	12	67
Alkoholizm	4	5
Zdarzenie losowe	1	3
Przemoc w rodzinie	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Informacja na temat udzielonych świadczeń z pomocy społecznej została zamieszczona w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.2 Świadczenia udzielone w ramach pomocy społecznej

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wypłaconych świadczeń
Zadania własne gminy		
Zasiłki stałe	48	296 729,00zł
Zasiłki okresowe	24	45 388,00zł
Usługi opiekuńcze	16	70 924,00zł
Zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego	1	500,00zł
Inne zasiłki celowe w naturze i ogółem	44	26 350,00zł
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	12	408 629,00zł
Praca socjalna	122	-
Dożywianie ogółem w tym: zasiłek celowy	117	64 956,00zł
	31	17 250,00zł
Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	10 720,00zł
Wynagrodzenie opiekuna przyznane przez sąd	-	-

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

3. Świadczenia opieki zdrowotnej.

Ośrodek w Zakrzewie w 2022 roku prowadził postępowania w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieubezpieczonych. Decyzje o objęciu ubezpieczeniem były wydawane na wniosek osoby uprawnionej lub w nagłych przypadkach na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej (szpitala). Wydanie decyzji poprzedzało przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego i spełnienie kryterium dochodowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Prawo do świadczenia przysługuje na okres 90 dni. W Gminie Zakrzew w roku 2022 wydano 13 decyzji uprawniających do świadczenia dla 12 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

4. Świadczenia rodzinne i inne.

Ośrodek realizuje zadania zlecone wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i innych ustaw wchodzących w skład zabezpieczenia społecznego - instrumentu polityki społecznej, mającego na celu pomoc rodzinom, które wykorzystując własne możliwości oraz posiadane środki finansowe nie są w stanie zaspokoić wszystkich własnych potrzeb, związanych w szczególności z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Dane dotyczące udzielonych świadczeń w ramach zadań zleconych Gminie zostały zamieszczone w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.3 Udzielone świadczenia w 2022 roku

Świadczenie	Liczba Świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	15609
Zasiłek pielęgnacyjny	3314
Świadczenie pielęgnacyjne	1170
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	921
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	262
Specjalny zasiłek opiekuńczy	129
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	131
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	70
Zasiłek dla opiekuna	36
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	13
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	12
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	104
Świadczenie rodzicielskie	372
Świadczenie za życiem	1
Świadczenie wychowawcze	15016

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

5. Świadczenia wychowawcze.

Świadczenie wychowawcze przyznawane były na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 11.02.2016 r (Dz. U. z 2019 r, poz. 2407). Świadczenie te mogli pobierać rodzice, opiekunowie prawni i opiekunowie faktyczni dziecka. Świadczenie 500+ w Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane było do maja 2022 roku. Rozpatrywanie

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres 2022/2023 trwający od 1 czerwca 2022 i ich wypłata koordynowana jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Pomocą w postaci świadczenia wychowawczego w roku 2022 objętych zostało 2891 dzieci. Łącznie wydatkowano na ten cel 7.490.402,00 zł, w tym na:

wypłatę świadczenia – 7.473.752,74 zł.

obsługę zadania – 16.649,26 zł

6. Fundusz alimentacyjny.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowanymi z budżetu państwa. Osoby, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić potrzeb dzieci i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób zobowiązanych wobec nich do alimentacji są uprawnione do wsparcia w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Poniższa tabela obrazuje liczbę świadczeń i poniesione wydatki na wypłatę świadczeń.

Tabela 5.7.4 Wydatki i ilość świadczeń w 2022 r.

Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
	528	190 927,63 zł

7. Karta Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających co najmniej troje dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2022 roku Kartę dużej Rodziny wydano dla 173 rodzin, liczba wydanych kart wyniosła 442. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź drugiej formy karty/ np. elektronicznej/ podlega opłacie.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

8. Pomoc materialna dla uczniów.

GOPS realizuje wypłatę stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego zgodnie z ustawą o systemie oświaty, Uchwałą Rady Gminy Zakrzew oraz ustawą o pomocy społecznej. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie może być większa niż 600,00 zł. Zasiłek szkolny - może być przyznany w przypadku: śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej, nagłej choroby ucznia czy rodzica, innych, szczególnych okoliczności. Wniosek należy złożyć w terminie dwóch miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia. Do ubiegania się o zasiłek szkolny uprawnieni są wszyscy uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria: mają miejsce zamieszkania na terenie Gminy Zakrzew, w rodzinie zaistniało w/w zdarzenie.

W roku szkolnym 2021/2022 stypendium szkolne otrzymało 81 uczniów z 38 rodzin, koszt świadczeń wyniósł 88 288,00 zł, a zasiłek szkolny otrzymało 3 rodziny, na łączną kwotę 3720,00zł.

W roku szkolnym 2022/2023 (I semestr) stypendium szkolne otrzymało 78 uczniów z 36 rodzin, koszt świadczeń wyniósł 37.176,20 zł natomiast żaden zasiłek szkolny nie został wypłacony.

9. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ] współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie kontynuował realizację Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomocą żywnościową zostały objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekroczył 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

tj. 1707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1320,00 zł dla osoby w rodzinie. Programem zostało objętych 299 osób. W 2022 roku wydano około 6 ton żywności.

Z uwagi na duże zainteresowanie mieszkańców Gminy Zakrzew program realizowany jest również w obecnym roku.

10. Dodatek osłonowy.

Dodatek osłonowy przyznawany na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 1 ze zm.). Dodatek osłonowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł, oraz osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę.

Dodatek osłonowy wynosił:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2022 roku wpłynęło 2194 wniosków o przyznanie dodatku osłonowego, z czego 2081 gospodarstw domowych otrzymało dodatek osłonowy. W 2022 roku wydatki ze środków budżetu państwa na realizację dodatków osłonowych poniesiono w kwocie 1.597.758,84 zł

11. Dodatek węglowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizował także ustawę o dodatku węglowym od 12 sierpnia 2022r. Zgodnie z treścią ustawy dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe zasilane paliwami stałymi tj. węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

W 2022 roku do tut. Ośrodka wpłynęło 3342 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, przyznano dodatki dla 2501 osób i rodzin na łączną kwotę 7.503.000,00. Środki w całości refundowane były z budżetu państwa.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Ponadto osoby korzystające z dodatku węglowego, miały możliwość zakupu węgla po preferencyjnej cenie tj. 2000,00 zł za tonę, zgodnie z ustawą o zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe od 15 listopada 2022 r. Zadanie to było realizowane przez Urząd Gminy w Zakrzewie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zakrzewie.

Jak wynika z danych Urzędu Gminy w Zakrzewie w 2022 roku do mieszkańców dostarczono 440,12 ton węgla (w tym orzech i ekogroszek).

12. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła.

20 września 2022 roku weszła w życie nowa ustawa, która wprowadziła możliwość skorzystania z jednorazowych dodatków dla gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców na biomasę, gaz LPG lub olej opałowy, przy czym dla otrzymania dodatku źródła te musiały być wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. **Dodatek wynosił 3000 zł w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego. W przypadku głównego źródła ciepła na drewno kawałkowe dodatek wynosił 1 000 zł, dla ogrzewania na LPG wynosił 500 zł, a na olej opałowy – 2000 zł.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie wypłacił łącznie 401 dodatków dla gospodarstw domowych w kwocie 6.525.000,00 zł pochodzących w budżetu państwa.

13. Dodatek elektryczny.

Od 1 grudnia 2022 r. można było składać wnioski o dodatek elektryczny. Jego rolą było wsparcie gospodarstw domowych w związku z koniecznością zakupu energii elektrycznej w sytuacji jej rosnących cen. Dodatek elektryczny to jednorazowe wsparcie finansowe dla odbiorców, dla których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna, wchodzi w życie na mocy ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. 2022r. Poz. 2127).

Dodatek wynosi:

1 000 zł – dla gospodarstw domowych zużywających do 5 MWh rocznie,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

1 500 zł – dla gospodarstw domowych zużywających powyżej 5 MWh rocznie (warunkiem jest załączenie potwierdzenia przekroczenia 5 MWh wysokości rocznego zużycia za rok 2021).

Wnioski można było składać w gminach właściwych ze względu na miejsce zamieszkania, od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

14. Opieka wytchnieniowa.

W 2022r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizował Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2022, który skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy sprawują bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W roku 2022 objętych wsparciem w postaci usługi opieki wytchnieniowej zostało 16 rodzin z terenu Gminy Zakrzew, w tym 4 dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności oraz 12 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Każda z rodzin nieodpłatnie otrzymała do wykorzystania 240 godzin, w trakcie których osoba świadcząca usługi opieki wytchnieniowej odciąża członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu opiekunowie zaangażowani na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogli czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Program w całości finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Pozyskano na ten cel kwotę 156 672,00 zł, z czego wykorzystano 154 557,77 zł.

15. Asystent Osobisty osoby niepełnosprawnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie w roku 2022 przystąpił do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”. Celem Programu było wprowadzenie usług asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

W ramach programu w 2022 roku wsparcie otrzymało 20 niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Zakrzew, z czego 5 stanowiły dzieci. Większość z nich miała znaczny stopień niepełnosprawności. Usługi asystenckie były świadczone przez 20 asystentów, którzy zrealizowali łącznie 11880 godzin wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Asystenci pomagali

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

w wyjściu do kina, teatru, czy siłowni. Robili zakupy, uczestniczyli w pracach domowych, a także pomagali niepełnosprawnym realizować swoje hobby.

Program w całości finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Pozyskano na ten cel kwotę 559 164,00 zł, z czego wykorzystano 523 074,65 zł.

16. Pomoc obywatelom Ukrainy.

W związku z sytuacją panującą na Ukrainie Gmina Zakrzew podjęła własne działania ukierunkowane na niesienie pomocy obywatelom Ukrainy. M.in. została zorganizowana zbiórka darów rzeczowych dla potrzebujących obywateli Ukrainy (kosmetyki i chemia, środki opatrunkowe, artykuły dla niemowląt, koce, śpiwory, pościel, ręczniki i żywność z długą datą przydatności do spożycia). Pracownicy GOPS we współpracy ze strażakami OSP w Dąbrówce Podlężnej wydali artykuły dla potrzebujących obywateli Ukrainy. Ponadto w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa GOPS w Zakrzewie udzielił następujących świadczeń:

- jednorazowe świadczenie pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wyplacono 151 świadczeń na łączną kwotę 45.300,00 zł
- każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewnił zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przyznano na jego wniosek, świadczenie pieniężne w kwocie 40 zł za osobę na dobę. W 2022 r. złożono 94 wnioski na 303 obywateli Ukrainy na łączną kwotę 593.320,00 zł
- świadczenia rodzinne na zasadach ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wyplacono 54 świadczenia rodzinne na kwotę 5.953,00 zł oraz 7 świadczeń rodzicielskich na kwotę 6.367,00 zł
- dożywianie w szkole. Dożywianiem w szkole zostało objętych 33 obywateli Ukrainy, wydatkowano kwotę 3783,00 zł.

Wszystkie środki wydatkowane na pomoc obywatelom Ukrainy pochodzą z Funduszu Pomocy.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

5.8 PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2022 podobnie jak w poprzednim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek był bezpośrednim realizatorem wielu zadań ujętych w Programie. Pracownicy socjalni współpracowali w grupach roboczych w ramach procedury Niebieskiej Karty oraz prowadzili dokumentację. W roku 2022 w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie odbyło się pięć posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 182 spotkania grup roboczych. Odnotowano 27 przypadków podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Na dzień 31.12.2022 roku nadal prowadzonych było 7 procedur Niebieskiej Karty.

5.9 GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na Gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie jest podmiotem, któremu Gmina zleciła realizację tego zadania. W 2022 roku Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.

W ramach realizacji zadania w roku 2022 Gmina dofinansowała koszt pobytu 6 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 2 dzieci w placówce. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 82 815,22 zł. Koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej z roku na rok są większe, co wiąże się ze wzrostem kosztów ich utrzymania (10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej).

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest pomoc

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

rodzinom w wypełnianiu ról społecznych, tak, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Głównym celem wsparcia jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, umiejętności dotyczących prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego.

W roku 2022 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zakrzewie zatrudniony był jeden asystent rodziny na umowę o pracę, obejmował wsparciem 15 rodzin, w tym 38 dzieci.

5.10 GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zmierza się nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, lecz także do usuwania przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej. Realizacja strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, a także instytucji działających w zakresie polityki społecznej. Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zakrzew na lata 2021-2030 określa priorytety, na których zamierza skoncentrować lokalną politykę społeczną. Na szczególną uwagę zasługują rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny z osobami niepełnosprawnymi, osoby starsze.

Cele strategiczne to:

1. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w niedostatku;
- udzielanie wsparcia materialnego;
- współpraca z instytucjami i organizacjami charytatywnymi w zakresie pomocy rzeczowej osobom najuboższym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania samopomocowych form wspierania osób i rodzin ubogich;
- praca socjalna z bezrobotnym i jego rodziną;
- wspieranie bezrobotnych w nabywaniu umiejętności i kompetencji zawodowych;
- realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- współpraca z PUP w celu zapewnienia osobom bezrobotnym dostępu do informacji o istniejących możliwościach wsparcia;
- zabezpieczenie pomocy materialnej osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem;
- organizacja prac społecznie użytecznych;
- wspieranie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

2. Budowanie systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

- systematyczna praca socjalna z rodziną;
- wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku;
- tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe);
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne;
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- rozszerzenie działalności zespołu interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny;
- tworzenie i wdrażanie 3-letnich programów wspierania rodziny;
- współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją;
- pomoc rodzinom zagrożonym pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny.

3. Poprawa jakości życia osób starszych.

- współpraca z instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym;
- tworzenie warunków do funkcjonowania Klubów Seniora i grup wsparcia;
- wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym;
- rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- wsparcie materialne dla osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej;
- rozszerzenie oferty usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby starszej i chorej.

4. Budowanie systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

- wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania GPRPA;
- prowadzenie i rozwój działalności Punktu Konsultacyjnego;
- wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- organizowanie wypoczynku letniego i właściwego zagospodarowania wolnego czasu dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- wdrożenie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- diagnoza występującego problemu;
- prowadzenie kampanii społecznej na temat szkodliwości używania narkotyków i środków odurzających;
- realizacja programów profilaktycznych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży w szkołach;
- zapewnienie dostępu do poradnictwa i różnych form pomocy dla osób uzależnionych;
- wdrożenie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy;
- zwiększenie dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych;
- zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy;
- wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. pomocy ofiarom przemocy;
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemami (plakaty, ulotki, spotkania obywatelskie);
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

5. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

- wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w gminie;
- rozwój usług opiekuńczych;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- umożliwienie skorzystania ze Środowiskowego Domu Samopomocy czy Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa”
- realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.”

Podjęte działania w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

6. OŚWIATA

Realizacja zadań oświatowych jest jednym z najważniejszych obowiązków gminy. Odpowiednie kształtowanie polityki oświatowej zapewnia harmonijny i optymalny rozwój jednostki samorządu terytorialnego. W 2022 roku w gminie Zakrzew w zakresie zadań oświatowych, podobnie jak w latach poprzednich, położono największy nacisk na modernizację bazy i wprowadzanie narzędzi cyfrowych oraz wsparcie indywidualnych potrzeb uczniów. Nowym wyzwaniem stało się przyjęcie uczniów z Ukrainy.

6.1 BAZA OŚWIATOWA

Baza oświatowa placówek, których organem prowadzącym jest gmina Zakrzew, w 2022 roku kształtowała się następująco:

- Przedszkole Samorządowe w Zakrzewie,
- Przedszkole Samorządowe w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie oraz Szkoła Filialna w Mleczkowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Teresy Grodzińskiej w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Dąbrówce Podłejnej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Taczowskiej,
- Punkt Przedszkolny w Gulinie.

Wszystkie wymienione placówki oświatowe są w dobrym stanie technicznym, a remonty realizuje się na bieżąco, najczęściej w okresie wakacyjnym, w tym systemem gospodarczym – przez zatrudnionych pracowników gospodarczych.

W każdej ze szkół funkcjonują punkty wydawania posiłków, a w PSP w Zakrzewie oraz Przedszkolach Samorządowych także kuchnia. W związku z wejściem w życie zmian w Prawie oświatowym, nakładających na szkoły obowiązek zapewnienia obiadu wszystkim chętnym dzieciom, od września 2022 roku kuchnia w PSP w Zakrzewie przygotowuje posiłki dla uczniów z Cerekwi, Dąbrówki i Woli Taczowskiej, natomiast w Przedszkolu Samorządowym w Bieliszce przygotowane są obiady dla uczniów z PSP w Bieliszce. Zgodnie

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

z obowiązującymi przepisami kosztem, który ponoszą rodzice, jest koszt produktów wykorzystanych do przygotowania. Kosztem gminy jest natomiast przygotowanie posiłku, w szczególności wynagrodzenia pracowników, media, zapewnienia odpowiedniego wyposażenia i transport. W celu realizacji zadania pozyskano z Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego samochód dostawczy, którym są przewożone posiłki.

We wszystkich szkołach znajdują się pracownie komputerowe z dostępem do internetu. W ostatnich latach kładziono szczególny nacisk na podniesienie kompetencji uczniów w zakresie kompetencji cyfrowych. W tym celu wyposażano szkoły w sprzęt informatyczny i oprogramowanie. W okresie realizacji zajęć w trybie zdalnym pozyskano w ramach programu „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” laptopy, które obecnie, po zakończeniu nauczania zdalnego i zwrocie sprzętu przez uczniów, którym był on wypożyczony, stanowi wyposażenie szkół. W celu wzbogacenia oferty edukacyjnej w ramach programu „Laboratoria przyszłości” zakupiono drukarki 3D oraz pomoce do robotyki. Realizację programu zakończono w 2022 roku, a zakupione pomoce będą służyć uczniom w kolejnych latach. W 2022 roku w ramach programu „Aktywna tablica” wyposażono szkoły w Cerekwi, Woli Taczowskiej i Zakrzewie w pomoce do terapii uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Na ten cel pozyskano dotację w wysokości 105 000 zł.

Ważnym aspektem edukacyjnym jest kształcenie postaw czytelniczych. W każdej placówce funkcjonuje biblioteka szkolna, której funkcją jest nie tylko udostępnianie zbiorów, ale również kształcenie i rozwijanie zainteresowań uczniów. W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa pozyskano w 2022 roku dotację w kwocie 34 000 zł z przeznaczeniem na zakup nowości wydawniczych oraz realizację przedsięwzięć, tj. konkursy, spotkania z pisarzami. Zadanie realizowane było w szkołach w Cerekwi, Woli Taczowskiej i Zakrzewie oraz w obu przedszkolach. Nauczyciele bibliotekarze koordynują ponadto zadanie polegające na zapewnianiu uczniom nieodpłatnych podręczników i ćwiczeń do przedmiotów obowiązkowych. Otrzymana w 2022 roku dotacja na ten cel wyniosła 109 980 zł.

W szkołach istnieje baza obiektów sportowych – wszystkie placówki mają boiska. W 2022 roku zakończono inwestycję polegającą na rozbudowie PSP w Cerekwi. W nowej części znalazły się sale lekcyjne klas młodszych, gabinety specjalistów, pomieszczenia gospodarcze, a przede wszystkim sala gimnastyczna z zapleczem. Ze względu na warunki

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

lokalowe w PSP w Woli Taczowskiej – prowadzenie zajęć z wychowania fizycznego w sali lekcyjnej która nie jest odpowiednio do tego dostosowana, konieczna jest budowa sali gimnastycznej – z tego względu w 2022 roku został złożony wniosek o dofinansowanie.

W roku 2022 zrealizowano inwestycję polegającą na rozbudowie budynku po szkole w Gulinie, w którym od września 2022 roku funkcjonuje punkt przedszkolny. Od rozpoczęcia funkcjonowania, tj. od września 2022 roku uczęszczało do niego 16 dzieci, obecnie jest to 23 wychowanków.

W 2022 roku pozyskano dodatkową subwencję na wyposażenie sal w PSP w Cerekwi w nowo wybudowanej części. W ten sposób zrefundowano część kosztów poniesionych przez gminę na realizację inwestycji.

W 2022 roku nadano imię szkole w Bieliszce. Patronką placówki została pochodząca z gminy Zakrzew Teresa Grodzińska – bohaterska uczestniczka wojny polsko-bolszewickiej. Uroczystości związane z nadaniem szkole imienia odbyły się w Dniu Edukacji Narodowej 14 października 2022 roku.

6.2 UCZNIOWIE

Liczbę uczniów uczęszczających do placówek oświatowych w gminie Zakrzew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6.2.1 Uczniowie w szkołach w gminie Zakrzew na dzień 30 września według raportu SIO

Typ szkoły	Klasa	Liczba uczniów			Liczba oddziałów		
		2016	2019	2022	2016	2019	2022
przedszkole i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	poniżej „0”	182	305	364	17	18	24
	„0”	162	121	148			
szkoły podstawowe	1	115	169	169	9	10	9
	2	162	147	170	10	8	9
	3	160	157	132	10	8	8
	4	131	124	173	8	7	9
	5	125	169	159	7	9	8
	6	134	184	170	7	9	8
	7	0	144	126	0	8	7
	8	0	126	177	0	7	9
	Łącznie	1472	1646	1788	81	91	91

Zródło: raport SIO

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Analizując powyższe dane można zauważyć znaczny wzrost zainteresowania wychowaniem przedszkolnym. Do przedszkola uczęszcza coraz więcej trzy i czterolatków. Fakt ten generuje konieczność zaplanowania większej liczby miejsc wychowania przedszkolnego. Z kolei do szkół podstawowych uczęszcza zdecydowana większość dzieci mieszkających w ich obwodach. Najniższy odsetek uczniów uczęszczających do szkoły obwodowej występuje w przypadku placówki w Bieliszce. Dotyczy to jednak najstarszych klas, które rozpoczynały edukację w szkołach w Wacynie i Janiszewie. Placówki te były zlokalizowane w starych budynkach, w których nie było warunków do prowadzenia zajęć. W związku z tym wielu rodziców decydowało się na szkoły radomskie. W tej chwili mieszkańcy Wacyna, Bielichy i Janiszewa coraz częściej wybierają szkołę obwodową. Jest to pozytywny kierunek – zarówno z perspektywy sytuacji finansowej gminy (wpływ ilości uczniów na wysokość części oświatowej subwencji ogólnej), jak i społecznej (świadomość przynależności do społeczności lokalnej).

Wsparcie dla indywidualnych potrzeb uczniów zapewnione jest przez dostosowanie oferty zajęć w poszczególnych placówkach oświatowych. Są to przede wszystkim zajęcia skierowane do uczniów z dysfunkcjami – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne i terapia pedagogiczna. Systematycznie wzrasta liczba dzieci uczęszczających do placówek w gminie Zakrzew posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku 2022 jest to 53 uczniów, a główny powód wydania orzeczenia to niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja (20 osób) oraz autyzm i zespół Aspergera (18 osób).

Do uczniów uzdolnionych skierowano zajęcia rozwijające zainteresowania – koła zainteresowań, zajęcia językowe i sportowe. W szkołach działają organizacje – stowarzyszenia, harcerstwo, szkolne koła Caritas i wolontariatu, które pozyskują dotacje na działania skierowane do uczniów. Dzięki temu uczniowie mogą rozwijać swoje talenty oraz kształtować właściwe postawy społeczne.

W roku 2022 najzdolniejsi uczniowie otrzymali przyznawane stypendium Wójta. Stypendia przyznawane są na podstawie wyników końcoworocznej klasyfikacji – uzyskania średniej ocen co najmniej 5,5 w przypadku uczniów klas IV-VI lub 5,2 w przypadku uczniów klas VII-VIII oraz wykazania się wzorową postawą uczniowską, co potwierdzają w uzasadnieniu wniosku dyrektorzy szkół.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

W czerwcu 2022 roku przyznano stypendia dla 87 uczniów na łączną kwotę 15 000 zł:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bielisze – 27 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi – 19 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Podłęznej – 7 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Taczowskiej – 2 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie – 32 uczniów.

Kontakt nauczycieli z rodzicami nie ogranicza się do spotkań w czasie wywiadówek. Szkoły organizują dni otwarte, w czasie których nauczyciele są do dyspozycji rodziców w czasie spotkań indywidualnych. Wymiana informacji następuje ponadto przy udziale dziennika elektronicznego, który funkcjonuje we wszystkich szkołach.

6.3 KADRA

Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji wymaga zatrudnienia wykwalifikowanej kadry. Liczbę nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6.3.1 Nauczyciele w gminie Zakrzew na dzień 30.09 według raportu SIO

Wyszczególnienie	Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Etaty w 2019 roku	161	2	12	22	23	102
Etaty w 2020 roku	164	2	12	22	27	101
Etaty w 2021 roku	181	2	11	40	34	94
Etaty w 2022 roku	211	8	60		41	102

Źródło: raport SIO

Ze względu na zmianę przepisów związanych z awansem zawodowym nauczyciela dotychczasowi nauczyciele stażysty i kontraktowi zostali w powyższym zestawieniu ujęci w jednej pozycji. Należy ponadto wspomnieć, że od września 2022 roku obowiązuje pierwszy etap standaryzacji zatrudniania specjalistów w placówkach. W każdej ze szkół i przedszkoli musi być zatrudniony psycholog i pedagog specjalny, a liczba etatów specjalistów, wśród

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

których poza wspomnianymi należy wymienić pedagoga, logopedę i terapeutę pedagogicznego, musi być odpowiednia do liczby uczniów. Znaczny wzrost liczby nauczycieli jest związany z tym, że specjaliści są zatrudniani w niepełnym wymiarze.

Zdecydowana większość nauczycieli pracujących w gminie Zakrzew to nauczyciele dyplomowani. Doświadczenie pedagogów przekłada się na jakość edukacji. Wyższy stopień awansu zawodowego generuje jednak konieczność poniesienia przez organ prowadzący większych nakładów na wynagrodzenia.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jak najwyższych kwalifikacji kadry pedagogicznej, każda z placówek przeprowadza szkolenia rad pedagogicznych lub poszczególni ich członkowie są delegowani do udziału w różnych formach kształcenia. W roku 2022 przeprowadzono szkolenia dotyczące w szczególności następujących obszarów tematycznych:

- organizacja nadzoru pedagogicznego oraz zadania dyrektora i nauczyciela w związku z wprowadzeniem nauczania zdalnego,
- realizacja zadań związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych.

Jednocześnie przepisy prawa oświatowego zobowiązują organ prowadzący do wyodrębnienia specjalnego funduszu na kształcenia nauczycieli w wysokości 0,8% funduszu płac. Ponadto wsparto kształcenie w formie studiów podyplomowych w zakresie nabywania kwalifikacji, w których jest deficyt specjalistów – w szczególności w zakresie doradztwa zawodowego oraz tyflopedagogiki.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego po uzyskaniu odpowiedniego stażu pracy, spełnieniu określonych warunków i zdaniu egzaminu, nauczyciel uzyskuje kolejny stopień awansu zawodowego. W roku 2022 przeprowadzono procedurę dotyczącą uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego wobec 2 nauczycieli.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

6.4 WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W roku 2022 z wychowania przedszkolnego mieszkańcy gminy mogli korzystać w Przedszkolach Samorządowych w Zakrzewie i Bieliszce, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, Przedszkolu Niepublicznym „Hania” i nowo otwartym Punkcie Przedszkolnym w Gulinie. We wszystkich prowadzonych przez gminę placówkach korzystanie z wychowania przedszkolnego w wymiarze 5 godzin dziennie było nieodpłatne, za godziny ponad ten wymiar rodzice ponosili opłatę w wysokości 1 zł za godzinę.

Do zadań organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego należy zapewnienie miejsc dla wszystkich dzieci, które mogą zostać objęte wychowaniem przedszkolnym, a których rodzice dopełnili niezbędnych formalności związanych z rekrutacją. W Gminie Zakrzew w roku 2022 zameldowanych było 729 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Liczba ta jest o 35 osób wyższa niż w roku poprzednim.

W 2022 roku z wychowania przedszkolnego w placówkach prowadzonych przez Gminę Zakrzew korzystało 512 dzieci w wieku 3-6 lat, a wśród nich 148 sześciolatków realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił wzrost liczby przedszkolaków o 30.

W przypadku mieszkańców gminy w wieku 2-5 lat, objętych dotacją przedszkolną, gmina jest zobowiązana do rekompensowania kosztów wychowania przedszkolnego jednostce samorządu terytorialnego, na terenie której znajduje się placówka, do której dziecko uczęszcza. W 2022 roku 60 najmłodszych mieszkańców gminy korzystało z wychowania przedszkolnego w innych gminach, w szczególności w Radomiu – 15 w przedszkolach publicznych i 31 w przedszkolach niepublicznych – oraz w gminach ościennych – Jedlińsku i Wolanowie.

6.5 DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ

Gmina ma obowiązek dowożenia do szkół specjalnych uczniów legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku 2022 obowiązek ten był realizowany poprzez dowóz uczniów przez przewoźnika

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

wyłonionego w przetargu lub indywidualnie przez rodziców w sytuacji, gdy dziecko z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie może uczestniczyć w transporcie zbiorowym. W drugim przypadku rodzice otrzymują co miesiąc zwrot kosztów dowozu po przedstawieniu karty drogowej wraz z potwierdzeniem pracownika szkoły o obecnościach dziecka w dniach, które przedstawiono do rozliczenia. Z tej formy pomocy korzystało:

- 16 uczniów dowożonych transportem zorganizowanym przez przewoźnika;
- 37 uczniów dowożonych indywidualnie przez rodziców.

Należy wspomnieć, że trudność w określeniu dokładnych wskaźników realizacji tego zadania wynika ze specyfiki edukacji dzieci niepełnosprawnych. Niejednokrotnie absencja tych uczniów wynika ze stanu zdrowia lub konieczności udziału w turnusach rehabilitacyjnych. Koszt realizacji zadania w 2022 roku wyniósł 168 333 zł w przypadku dowozu przez przewoźnika oraz 92 443 zł zwrotu kosztów dowozu rodzicom.

Obowiązkowy dowóz jest także zorganizowany dla uczniów szkół prowadzonych przez gminę w sytuacji, gdy odległość od domu ucznia do szkoły, w obwodzie której mieszka, przekracza 3 kilometry w przypadku uczniów klas I-IV oraz dzieci 5 i 6-letnich lub 4 kilometry w przypadku uczniów klas V-VIII. Autobusy wykonujące ten przewóz zatrzymują się na wyznaczonych przystankach, które ustalone są w możliwie optymalny sposób dla uczestników kursów. Rozkład jazdy autobusów również jest ustalony z możliwie jak największą starannością o zachowanie równowagi między koniecznością zapewnienia uczniom jak najkrótszego czasu oczekiwania i rozsądnej częstotliwości kursowania. W roku 2022 dowozy uczniów do szkół w Bielisze, Cerekwi i Woli Taczowskiej wykonywał wyłoniony w przetargu przewoźnik. Dowóz do szkoły w Zakrzewie oraz do Przedszkola Samorządowego w Zakrzewie realizowany był autobusami szkolnymi, stanowiącymi własność gminy. Koszt dowozu uczniów w 2022 roku przez przewoźnika wyniósł 282 022 zł.

6.6 POZOSTAŁE ZADANIA OŚWIATOWE

Zadaniem realizowanym przez organ wykonawczy gminy jest kontrola spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. W przypadku obowiązku szkolnego zadanie to zostało scedowane na dyrektorów szkół, którzy weryfikują uczęszczanie do szkoły dzieci zamieszkujących w obwodzie ich szkoły. W Urzędzie Gminy z kolei sprawdzany jest

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

obowiązek nauki, który dotyczy absolwentów szkoły podstawowej oraz gimnazjum do ukończenia przez nich 18 roku życia. W przypadku braku danych dotyczących szkoły średniej, do której uczęszcza niepełnoletni uczeń, lub innego sposobu realizacji przez niego obowiązku nauki, wzywa się rodziców do przedstawienia odpowiednich dokumentów, a jeśli opiekunowie nie pełnią tego zobowiązania, wszczyna się postępowanie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W roku 2022 taka procedura nie została podjęta wobec żadnego z mieszkańców gminy.

Przepisy dotyczące prawa oświatowego dają możliwość spełniania obowiązku nauki poza szkołą. Prawo oświatowe przewiduje dofinansowanie kształcenia młodocianego pracownika, który ukończył przygotowanie zawodowe i zdał egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskane kwalifikacje. Taka forma kształcenia ma walor praktyczny – uczeń zdobywa doświadczenie zawodowe, przygotowuje się do pracy, wykonując proste czynności. W roku 2022 procedura została przeprowadzona wobec 11 pracodawców, którzy wykształcili 7 uczniów mieszkających na terenie gminy Zakrzew, w zawodach elektromechanik pojazdów samochodowych i fryzjer, a kwota, którą przeznaczono na ten cel wyniosła 55 034,90 zł. Na realizację tego zadania gmina otrzymuje w całości dotację z budżetu państwa.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

7. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Infrastruktura drogowa w Gminie Zakrzew obejmuje drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka, pięć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych o łącznej długości ok. 100 km.

Oprócz inwestycji drogowych gmina ponosi także koszty bieżącego utrzymania dróg. Wśród działań tych należy wymienić w szczególności dostawę żwiru i kruszywa, mającą na celu poprawę przejezdności oraz profilowanie nawierzchni. W zakresie obowiązków gminy jest także koszenie poboczy dróg gminnych i odmulanie rowów przydrożnych. Ważnym zadaniem z uwagi na konieczność zapewnienia przejezdności jest zimowe utrzymanie dróg. Polega ono przede wszystkim na odśnieżaniu i zabezpieczeniu powierzchni przed ewentualnym poślizgiem poprzez wysypywanie piasku. Zadanie to wymaga skrupulatnego wyboru wykonawcy i nadzoru nad jego wykonaniem. Dobry stan dróg w okresie zimowym jest bowiem równoznaczny z bezpieczeństwem użytkowników.

Na drogach gminnych dokonano w 2022 roku montażu, naprawy i wymiany oznakowania pionowego.

W roku 2022 uzyskano pozwolenie na rozbudowę ul. Kościelnej w miejscowości Dąbrówka Nagórna. Rozpoczęto także prace projektowe polegające na wykonaniu dokumentacji dla inwestycji o nazwie: „Budowa dróg wewnętrznych w miejscowości Dąbrówka Podłęzna etap I”, „Budowa dróg wewnętrznych w miejscowości Dąbrówka Podłęzna etap II”, „Budowa drogi gminnej Wacyn ul. Ogrodowa – prace projektowe”, „Rozbudowa drogi nr 351336W w miejscowości Zakrzew” .

Gmina Zakrzew zakończyła w 2022 roku budowę drogi gminnej Wacyn ul. Szafirowa/ul. Traktorzystów, która była współfinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Samorządowych. Wśród innych zakończonych inwestycji należy wymienić: przebudowę drogi w Zakrzewskiej Woli oraz Cerekwi, budowę drogi w miejscowości Gulin i Wacyn ul. Sarenki, remont drogi w miejscowości Zakrzew Kolonia, które zostały sfinansowane ze środków pozyskanych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

Układ komunikacyjny w Gminie Zakrzew jest dobry – zdecydowana większość posesji ma dostęp do dróg asfaltowych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE

Uchwałą nr. IX/77/2019 Rady Gminy Zakrzew z dnia 12 czerwca 2019 roku utworzona została Spółka Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie Sp. z o. o. ze 100% udziałem gminy. GPK rozpoczęło działalność statutową w dniu 1 stycznia 2020 roku.

Przedmiotem działalności spółki jest realizacja zadań własnych gminy, w szczególności w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków komunalnych, utrzymywania i eksploataowania gminnych stacji uzdatniania wody oraz przepompowni i urządzeń kanalizacyjnych oraz wydawanie warunków i uzgodnień technicznych podmiotom ubiegającym się o opinie dotyczące budowy infrastruktury technicznej. Zgodnie ze statutem spółka może również podejmować inną działalność ważną dla rozwoju gminy i potrzeb lokalnej społeczności, z zastrzeżeniem spełnienia przesłanek określonych w obowiązujących przepisach prawa.

GPK w ramach prowadzonej działalności świadczy odpłatne usługi dla inwestorów i mieszkańców gminy w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przepompowniami; budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych; remontów i usuwania awarii sieci oraz przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych.

Stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności sprawuje Rada Nadzorcza.

Spółka zajmuje się bieżącą eksploatacją 140,36 km sieci wodociągowej, obsługuje 2951 odbiorców, do których dostarczana jest woda oraz obsługuje dwie stacje uzdatniania wody.

W zakresie kanalizacji sanitarnej obsługuje 88,75 km kanalizacji podciśnieniowej, do której podłączono 1529 odbiorców; 15,8 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej oraz 10 przepompowni sieciowych i 22 przepompowni domowych.

Do obsługi prowadzonej działalności w spółce zatrudnionych jest 11 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

9. KULTURA I PROMOCJA

Baza placówek kultury gminy Zakrzew obejmuje Gminną Bibliotekę Publiczną wraz z trzema filiami oraz zespół sześciu świetlic i domów ludowych, funkcjonujących w strukturze Urzędu Gminy.

Gminna Biblioteka Publiczna to instytucja kultury, wpisana pod pozycją 1/2005 do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Wójta Gminy Zakrzew, której głównym zadaniem jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych. Oprócz literatury pięknej i popularnonaukowej biblioteka posiada bogaty zbiór publikacji dotyczących historii i obyczajowości regionu oraz książki, których autorami są mieszkańcy gminy Zakrzew i osoby z nią związane. W 2022 roku księgozbiór GBP wzbogacił się o 1283 pozycje książkowe oraz 1 audiobook, na które, oprócz środków przekazanych przez organizatora, uzyskano dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 w kwocie 16 000,00 zł.

W 2022 r. ze zbiorów GBP i filii skorzystało 1062 czytelników, zarejestrowano 6670 odwiedzin, wypożyczono 14931 woluminów. Ponadto czytelnicy korzystali ze zbiorów na miejscu w czytelni oraz czytelni internetowej, a także z komputerów w filiach bibliotecznych. Liczba odwiedzin w czytelni i czytelni internetowej – 839 osób. Na miejscu udostępniono książki, czasopisma, materiały kserograficzne oraz informacje z Internetu. Biblioteka umożliwia czytelnikom korzystanie z Internetu, skanowanie materiałów, kopiowanie, drukowanie. Biblioteka umożliwia czytelnikom dostęp do publikacji elektronicznych poprzez udział w konsorcjum LEGIMI, dostęp sfinansowany przez Powiatowy Instytut Kultury. Liczba pobranych dokumentów (e-booków i audiobooków) przez czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie – 704.

Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz filie posiadają katalog komputerowy książek prowadzony w systemie MAK+. System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, tworzenie bazy użytkowników, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zbiorów; praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową. Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie prowadzi elektroniczną rejestrację czytelników i wypożyczeń. Czytelnicy otrzymują karty elektroniczne, dzięki którym mogą rejestrować się w systemie, sprawdzać stan swojego konta, rezerwować wybrane książki. Katalog zbiorów jest dostępny on-line na stronie internetowej biblioteki, a także poprzez stronę Mak+.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Baza jest systematycznie uzupełniana, wprowadzane są nowe książki. Na dzień 31.12.2022 katalog biblioteki i filii liczył 40249 opisów książek oraz 43 opisy audiobooków.

Biblioteka, jako instytucja kultury prowadzi także działalność w zakresie propagowania i upowszechniania kultury. Funkcja ta realizowana jest przede wszystkim poprzez organizację koncertów, wystaw, wieczorów poetyckich, spotkań z pisarzami i regionalistami. W 2022 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- 28 kwietnia 2022 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbyło spotkanie z cyklu „Retrospekcje. Powiat Radomski” organizowane przez Powiatowy Instytut Kultury. Spotkanie poświęcone było zabytkom sztuki sakralnej Diecezji Radomskiej, a gośćmi byli ks. Michał Krawczyk diecezjalny konserwator zabytków i fotograf Wojciech Stan, autorzy albumu „Skarby sztuki sakralnej Diecezji Radomskiej”
- kwiecień – maj 2022 r. – w Filii Bibliotecznej w Wacynie realizowany był projekt „Spotkajmy się w Wacynie”. W ramach projektu zakupiono sprzęt i wyposażenia oraz zorganizowano cykl zajęć i warsztatów dla mieszkańców, m.in. warsztaty kulinarne, warsztaty malowania na porcelanie, przygotowano wystawę o historii miejscowości. Zajęcia realizowano w ramach projektu grantowego LGD „Razem dla Radomki”, wnioskodawcą była Gmina Zakrzew, a partnerami projektu Filia w Wacynie i Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie.
- 9 maja 2022 r. – w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbyły się obchody Powiatowego Dnia Bibliotekarza zorganizowane przez Powiatowy Instytut Kultury przy współpracy z biblioteką w Zakrzewie. Podczas uroczystości wręczono bibliotekarzom wyróżnienia i podziękowania za pracę na rzecz lokalnych społeczności. Uroczystości towarzyszyło otwarcie wystawy „Wyje za mną ciemny, wielki czas. Krzysztof Kamil Baczyński” udostępnionej przez Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy z udziałem kurator wystawy, dr Eweliny Rąbkowskiej. Powiatowy Dzień Bibliotekarza uświetnił koncert Aleksandry Pawłowicz.
- 14 maja 2022 r. – „Piosenki z klasą”, recital Olgi Bończyk. W Sali widowiskowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie wystąpiła znana aktorka teatralna i filmowa oraz wokalistka Olga Bończyk. Artystka zaprezentowała najpiękniejsze piosenki filmowe, a także niezapomniane stare polskie przeboje. Na co dzień aktorka śpiewa i występuje na deskach muzycznych teatrów

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

warszawskich. Recital zorganizowano z okazji ogólnopolskiej akcji Tydzień Bibliotek oraz 75-lecia powstania biblioteki w Zakrzewie.

- 7 czerwca 2023 r. – spotkanie autorskie z poetą Michałem Sobolem i prozaikiem Zbigniewem Masternakiem w ramach ogólnopolskiej akcji Tydzień Czytania. Michał Sobol pochodzący z Cerekwi w gminie Zakrzew to autor sześciu tomików wierszy. Wielokrotnie nagradzany prestiżowymi nagrodami literackimi, m.in. Nagrodą Fundacji Zbigniewa Herberta, Nagrodą im. Kazimierzy Iłakowiczówny, Nagrodą Literacką Gdynia, dwukrotnie nominowany do Nagrody Poetyckiej im. Wisławy Szymborskiej. Zbigniew Masternak jest autorem cyklu powieściowego „Księstwo” ekranizowanego przez Andrzeja Barańskiego. Tematem spotkania była „Prowincja w literaturze współczesnej”, a uczestnikami spotkania była młodzież ze szkół w Cerekwi i Zakrzewie.
- 17 sierpnia 2022 r. – pokaz filmu „Terenia” oraz spotkanie z reżyserem Dariuszem Walusiakiem. Projekcja filmu odbyła się w ramach Festiwalu „Ikony Wolności” organizowanego przez Powiatowy Instytut Kultury. Tytułowa Terenia to Teresa Grodzińska, urodzona w Jaszowicach bohaterka wojny polsko-bolszewickiej. Pokazowi filmu towarzyszyła wystawa przygotowana przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Zakrzewie.
- 28 sierpnia 2022 r. – w kościele parafialnym w Zakrzewie odbył się koncert z udziałem wybitnych artystów: słynnej śpiewaczki operowej Alicji Węgorzewskiej, muzyka i kompozytora Roberta Grudnia i skrzypaczki Anny Prosiekowej. Koncert zorganizowany został w 100. rocznicę konsekracji świątyni. Organizatorami byli: Wójt Gminy Zakrzew, Parafia p.w. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie, Fundacja Mikołaja z Radomia – Robert Grudzień, Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie.
- 1 października 2022 r. – „Mickiewicz – Słowacki – Norwid: najpiękniejsze poezje polskiego Romantyzmu” koncert zespołu „Piramidy”. Koncert zorganizowano w ramach ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek oraz przypadającego w roku 2022 Roku Romantyzmu Polskiego.
- 21 października 2022 r. – dzięki współpracy Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie z Warszawską Operą Kameralną w ramach projektu „Operobus – wszystkie drogi prowadzą do WOK” grupa mieszkańców gminy Zakrzew obejrzała

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

spektakl operowy „Maria de Buenos Aires”. Wydarzenie miało miejsce w Basenie Artystycznym Warszawskiej Opery Kameralnej.

- 13 listopada 2022 r. – w kościele parafialnym w Zakrzewie odbył się koncert „Cztery Pory Roku – Jesień”. Muzycy klasyczni zaprezentowali najpiękniejsze utwory okresu baroku, m.in. kompozycje Bacha i Vivaldiego. Koncert był częścią cyklu organizowanego przez Powiatowy Instytut Kultury w Iłży oraz Diecezjalną Komisję ds. Śpiewu i Muzyki Kościelnej. Współorganizatorzy – Parafia Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie i Gminna Biblioteka Publiczna.
- 11 grudnia 2022 r. - I Powiatowy Jarmark Bożonarodzeniowy w Bieliszce zorganizowanego przez Powiat Radomski, Gminne Centrum Kultury w Wolanowie, Gminę Zakrzew i Parafię w Bieliszce. Podczas Jarmarku odbył się konkurs plastyczny dla dzieci pt. „Moje wymarzone święta” organizowany przez Powiatowy Instytut Kultury, Publiczną Szkołę Podstawową im. T. Grodzińskiej w Bieliszce i Gminną Bibliotekę Publiczną w Zakrzewie. Patronat honorowy: Starosta Radomski i Wójt Gminy Zakrzew.
- 12 grudnia 2022 r. – z inicjatywy Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie w gmachu Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. Kochanowskiego w Zakrzewie odbył się koncert „Tradycja-Przeszłość-Teraźniejszość-Przyszłość”. Wystąpili znakomici artyści: Alicja Węgorzewska, Maciej Miecznikowski i Robert Grudzień. W koncercie wzięli udział także harcerze z Drużyny Harcerskiej im. K. Wojtyły z PSP w Zakrzewie oraz „Małe Zakrzewiaki” z Przedszkola Samorządowego. Partnerami wydarzenia byli: Gmina Zakrzew, Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Kochanowskiego w Zakrzewie, Przedszkole Samorządowe i Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie.

W zakresie działań skierowanych bezpośrednio do dzieci i młodzieży oprócz udostępniania zbiorów w bibliotece i filiach organizowane są różnego rodzaju zajęcia:

- w dniach od 10 marca do 10 maja 2022 Filia Biblioteczna w Woli Taczowskiej zorganizowała 2 edycję konkursu literackiego dla dzieci pt. „Mądra głowa”. Celem konkursu było poznanie polskich autorów literatury dla dzieci i młodzieży oraz ich bogatej twórczości. Konkurs był adresowany do uczniów klas I –III szkoły podstawowej.

Na profilu FACEBOOK publikowane były pytania konkursowe. Odpowiedzi należało przesłać na pocztę elektroniczną organizatora;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- 18 – 19 maja 2022 w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbyły się finały IX Gminnego Konkursu Ortograficznego „Z ortografią za pan brat”. Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach – klasy IV-VI oraz VII –VIII. Wzięli w nich udział zwycięzcy eliminacji szkolnych ze szkół podstawowych w gminie Zakrzew. Organizatorami były: Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie przy współpracy ze szkołami z terenu gminy;
- wakacje 2022 - Filia biblioteczna w Gulinku zorganizowała cykl zajęć dla najmłodszych czytelników, którzy pozostali na czas wakacji w domu. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po dwie godziny. Stałym punktem programu były zajęcia plastyczne, taneczne, gry planszowe oraz czytanie pod chmurką. Dzieci mogły również układać puzzle, skręcać balony oraz brać udział w zajęciach kulinarnych. Zorganizowane przez bibliotekę zajęcia pozwoliły na miłe spędzenie wolnego czasu oraz spotkania i integrację w gronie koleżanek i kolegów;
- sierpień 2022 – w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbywały się zajęcia wakacyjne dla dzieci pn. „Sierpniowe czwartki w bibliotece”. Przygotowano zajęcia z książką, gry, zabawy, konkursy, zajęcia plastyczne i ruchowe oraz zabawy na dywanie interaktywnym;
- 8-14 listopada 2022 r. – akcja BOOM 2! w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie. W ramach projektu pozyskano zestawy komiksów oraz gier planszowych dla Biblioteki, pracownicy brali udział w szkoleniach. Następnie przeprowadzono cykl zajęć dla dzieci z Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie poświęconych komiksom oraz zajęcia związane z grami planszowymi logicznymi i strategicznymi. Akcję zorganizowała Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego wraz z wydawnictwem Story House Egmont;
- 25 listopada 2022 - Filia Biblioteczna oraz Dom Ludowy w Gulinku zorganizowały „Zabawę Andrzejkową dla dzieci”. Przygotowano tradycyjne wróżby i wspólne zabawy andrzejkowe;
- 6 grudnia 2022 - Filia Biblioteczna i Dom Ludowy w Gulinku zorganizowały „Mikołajki dla dzieci”. Dzieci otrzymały prezenty od Św. Mikołaja, były wspólne zabawy, zagadki, piosenki i poczęstunek.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Biblioteka systematycznie poszerza także swoją ofertę skierowaną do osób starszych – z myślą o osobach starszych gromadzone są książki z dużą czcionką oraz audiobooki, osoby starsze i niepełnosprawne mogą korzystać z usługi książka na telefon. W ramach projektu „Spotkajmy się w Wacynie” realizowanego w Filii Bibliotecznej część zajęć skierowana była do seniorów, m.in. szkolenie z zakresu zdrowego odżywiania i warsztaty kulinarne, gry planszowe itp.

Biblioteka promuje książki poetów i pisarzy związanych z gminą Zakrzew – Michała Sobola, Grażyny Jeromin Gałuszki, Izabeli Krasieńskiej, a także autorów książek naukowych prof. dr hab. Jana Skalika, dr hab. Marka Piwowarczyka, dr Wojciecha Wojtyły.

10. SPORT I TURYSTYKA

Obiekty sportowe w gminie Zakrzew to przede wszystkim boisko w Taczowie i Gołędzinie oraz kompleks Orlik w Zakrzewie, obejmujący boisko do piłki nożnej i koszykówki. W wielu miejscowościach znajdują się place zabaw, a przy boisku Orlik w Zakrzewie, przy Domu Ludowym w Zakrzewskiej Woli oraz przy zbiorniku wodnym w Mleczkowie także siłownie zewnętrzne. Formą wzbogacenia zasobu obiektów sportowych jest umożliwienie mieszkańcom gminy korzystania z sal gimnastycznych i boisk przy placówkach oświatowych. W gminie Zakrzew znajdują się ponadto trzy trasy nordic walking, zróżnicowane pod kątem stopnia trudności i sieć tras rowerowych.

Utrzymanie obiektów sportowych – rekultywacja nawierzchni, koszenie trawy, nawożenie i drobne prace remontowe i porządkowe wykonywane są głównie metodą gospodarczą przez pracowników zatrudnionych w ramach prac publicznych.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu realizowane były w 2022 roku przez jednego Animatora sportu, którego rolą jest inicjowanie i współorganizowanie przedsięwzięć sportowych na Orliku dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz przez organizacje pozarządowe wybrane w drodze otwartego konkursu ofert. Podmiotami, którym zlecono realizację zadania w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz przyznano na ten cel dotację w łącznej kwocie 100 000 zł, były Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe Powąła Taczów oraz Gminny Klub Sportowy Wulkan Zakrzew.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

11. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

Usługi publiczne na terenie gminy Zakrzew z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizuje Komisariat Policji w Zakrzewie. Sprawuje on bezpośredni kontakt oraz nadzór nad systemem bezpieczeństwa mieszkańców w całej gminie.

1. Przepisy karyminalne.

Informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Zakrzew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11.1 Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania KP w Zakrzewie

Kategorie przestępstw	Ilość przestępstw w 2021 r.		Ilość przestępstw w 2022 r.	
	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
<i>Przestępstwa kryminalne</i>	204	163	138	95
<i>Przestępstwa najbardziej uciążliwe społecznie</i>	32	14	30	11
<i>Kradzież cudzej rzeczy</i>	21	11	13	3
<i>Kradzież z włamaniem</i>	5	1	10	0
<i>Rozbój</i>	1	1	1	1
<i>Uszkodzenie rzeczy</i>	5	1	5	5

Źródło: dane Komisariatu Policji w Zakrzewie

Na terenie gminy Zakrzew w 2022 roku stwierdzono 3 przestępstwa narkotykowe.

2. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W 2022 roku na terenie gminy Zakrzew zatrzymano 21 nietrzeźwych kierujących, w 2021 roku było 17 nietrzeźwych kierujących. Działania prewencyjne w ruchu drogowym na terenie powiatu radomskiego, a tym samym gminy Zakrzew były przeprowadzone w zakresie negatywnych zjawisk takich jak:

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- Prędkość – egzekwowanie od kierujących przestrzegania ograniczeń prędkości z wykorzystaniem pomiarów prędkości;
- Kaskadowy pomiar prędkości – egzekwowanie od kierujących przestrzegania ograniczeń prędkości;
- Alkohol i narkotyki – badanie stanu trzeźwości jak największej liczby kierujących pojazdami, a tym samym ujawnienie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu;
- Truck & BUS – działania zmierzające do ujawnienia i eliminowania nieprawidłowości związanych z wykonywaniem transportu osób i rzeczy;
- Pasy – egzekwowanie stosowania się przez kierujących i pasażerów do obowiązku jazdy w zapiętych pasach bezpieczeństwa oraz stosowania urządzeń do przewozu dzieci;
- Telefony – egzekwowanie stosowania się przez kierujących do zakazu korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku;
- Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego – działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów;
- Bezpieczny weekend – zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okresie tzw. „długich weekendów”;
- Bezpieczne wakacje/ferie - zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okresie wakacji/ferii;
- Bezpieczna droga do szkoły – zapewnienie właściwego nadzoru nad bezpieczeństwem i porządkiem w ruchu drogowym w rejonach szkół oraz drogach prowadzących do szkół;
- Znicz - zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okolicach cmentarzy;
- SMOG – wyeliminowanie pojazdów silnikowych, które naruszają wymagania ochrony środowiska;

Inne działania to m.in.: „Bezpieczny pieszy na Mazowszu”, „Bezpieczne przejście”, „Widoczny na drodze”, „Mój rower – moje życie”, „Trzeźwość w przewozie osób”,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

„GIMBUS”, „Dojedź(my) bezpiecznie do celu”, „Bezpieczny pas(ażer)”, „Na drodze patrz i słuchaj”, „Smartstop”.

Ważną rolę w zakresie bezpieczeństwa publicznego pełnią jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które na terenie gminy Zakrzew realizują usługi w ramach ochrony przeciwpożarowej. Zrzeszają one obywateli gminy, którzy czują potrzebę niesienia pomocy potrzebującym, ochronę ich życia, zdrowia, bezpieczeństwa i mienia. Ochotnicze Straże Pożarne są bardzo istotnymi jednostkami gminy, to one w chwilach zagrożenia życia, wypadków, pożarów i innych zagrożeń oraz niebezpieczeństw są na posterunku i niosą pomoc poszkodowanym oraz potrzebującym pomocy.

Na terenie gminy działa osiem jednostek OSP:

- OSP w Cerekwi,
- OSP w Dąbrówce Podlężnej,
- OSP w Gulinku,
- OSP w Gulinie,
- OSP w Jaszowicach-Kolonii,
- OSP w Zakrzewie,
- OSP w Taczowie,
- OSP w Zakrzewskiej Woli.

Trzy z wyżej wymienionych jednostek – w Zakrzewie, Dąbrówce Podlężnej i Cerekwi należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co zapewnia wysoką jakość kwalifikacji strażaków-ochotników oraz odpowiednie wyposażenie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do finansowania działalności jednostek OSP. W budżecie na każdy rok zaplanowane są środki przede wszystkim na zakup paliwa do samochodów i sprzętu strażackiego, badania członków organizacji oraz ubezpieczenie zarówno strażaków, jak i budynków i samochodów. Strażacy-ochotnicy otrzymują finansowany z budżetu gminy ekwiwalent za udział w działaniach ratowniczych ustalony uchwałą Rady Gminy w wysokości 27 zł za godzinę uczestnictwa w akcji.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Oprócz wspomnianych finansowanych corocznie kosztów działalności jednostek OSP, w 2022 roku dokonano zakupu średniego samochodu ratowniczo gaśniczego marki Man dla OSP w Cerekwi oraz dokonano zakupu bramy dla OSP w Cerekwi. Rozbudowano również remizę strażacką w miejscowości Gulin. Zakupiono samochód dla OSP Zakrzew. Na realizację tych zadań pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Pozyskano środki na wykonanie dokumentacji dotyczącej budowy remizy strażackiej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscowości Jaszowice. Na bieżąco były wykonywane przeglądy, legalizacje sprzętu, uzupełnianie tlenu w butlach tlenowych oraz, w razie zaistnienia takiej konieczności, dokonywanie napraw.

W 2022 roku na bieżące utrzymanie jednostek OSP w gotowości bojowej przeznaczono łączną kwotę 318 664, 00 zł, w tym paliwo, ekwiwalent za udział w akcji ratowniczej, wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia dla 8 kierowców i 1 Komendanta Gminnego, zakup energii, ubezpieczenia i badania lekarskie strażaków, ubezpieczenia i badania techniczne samochodów strażackich.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

12. WSPÓLPRACA MIĘDZYGMINNA

Gmina Zakrzew współpracuje i jest członkiem organizacji społecznych na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem regionu oraz wspieraniem działań na rzecz różnych środowisk.

Nasza gmina w 2022 należała do następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin „Radomka” (od 1997 roku),
- Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” (od 2008 roku),
- Stowarzyszenie „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi” (od 2016 roku),
- Związek Samorządów Polskich (od 2020 roku),
- Stowarzyszenie „Radomski Obszar Funkcjonalny” (od 2016 roku).

W 2022 roku Gmina Zakrzew przekazała z budżetu 58 576,20 zł składek członkowskich.

Tabela 12.1 Kwoty składek członkowskich gminy Zakrzew w stosunku do stowarzyszeń i związków międzygminnych

Nazwa stowarzyszenia lub związku międzygminnego:	Kwota składki członkowskiej:
Związek Gmin Radomka	25 000,00 zł
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”	15 000,00 zł
Stowarzyszenie „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi”	4 000,00 zł
Związek Samorządów Polskich	1 348,20 zł
Stowarzyszenie Radomski Obszar Funkcjonalny	13 228,00

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Związek Gmin Radomka powstał w 1997 roku, zrzesza 6 gmin Mazowsza położonych w zlewni rzeki Radomki począwszy od jej źródła w następującej kolejności: Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Przytyk, Zakrzew, Jedlińsk. Zadaniem Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności: opracowanie i realizacja programu retencji rzeki Radomki i jej dopływów; ochrona różnorodności fauny i flory; podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń stałych; tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” (LGD) jest organizacją pozarządową działająca od 2008 roku w ramach europejskiego programu LEADER na rzecz rozwoju obszarów wiejskich sześciu gmin znajdujących się na południu województwa mazowieckiego. Jedną z gmin objętą wsparciem LGD jest gmina Zakrzew, pozostałe gminy to: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów. LGD „Razem dla Radomki” przyczynia się do rozwoju społeczno-gospodarczego i zwiększania atrakcyjności obszaru poprzez wsparcie inicjatyw społecznych, lokalnej przedsiębiorczości i wykorzystanie unikalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych obszaru.

Gmina Zakrzew należała również do **Stowarzyszenia „Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi”**, którego celem jest stworzenie platformy współdziałania na rzecz zachowania istniejących i tworzenia nowych istotnych wartości na polskiej wsi, w szczególności w sferach: tożsamości, zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, środowiska, rewitalizacji, zachowania dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania przestrzeni i krajobrazu wiejskiego a także oddolnej aktywności mieszkańców wsi. Uchwałą nr XLIII/378/2022 z dnia 28 września 2022 roku Rada Gminy podjęła decyzję w sprawie wystąpienia przez Gminę Zakrzew ze Stowarzyszenia.

Związek Samorządów Polskich to ogólnopolskie stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów podmiotów będących członkami stowarzyszenia, w szczególności poprzez: inicjowanie, propagowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi współpracy samorządów; prowadzenie działalności edukacyjno – doradczej skierowanej do działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, osób pełniących funkcje w organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego, osób zatrudnionych w administracji samorządowej.

Stowarzyszenie Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego jest samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatu, powołanym w celu wspierania idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz koordynacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji. Stowarzyszenie swoim zasięgiem obejmuje łącznie 14 jednostek samorządu terytorialnego: miasto Radom, Powiat Radomski, Miasto Pionki, gminy miejsko-wiejskie Iłża, Skaryszew i Jedlnia-Letnisko oraz gminy wiejskie Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Kowala, Pionki, Przytyk, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew. ROF prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim powiatu i gmin członkowskich.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

Działalność stowarzyszeń i związków międzygminnych za 2022 rok:

a) Związek Gmin Radomka:

- Rowerowy Złot Gwieździsty - rowerzyści wyruszyli z 6 gmin leżących nad Radomką, aby spotkać się nad zalewem w Domaniowie, gdzie odbył się piknik. Adresatami przedsięwzięcia byli uczniowie szkół podstawowych z terenu Związku Gmin Radomka;
- konkurs fotograficzny „Cztery pory roku w dolinie Radomki” skierowany do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gmin związku. Głównym celem konkursu było rozwijanie kreatywności i motywowanie do doskonalenia umiejętności fotograficznych przy jednoczesnym poszukiwaniu wyjątkowych miejsc oraz zachęceniu do odkrywania na nowo miejsc powszechnie znanych wśród dzieci i młodzieży. Wyróżnienia zdobyli uczniowie z PSP w Cerekwi, PSP w Zakrzewie oraz PSP w Bieliszce;
- konkurs „Eko święta w dolinie Radomki” – uczniowie ze szkoły podstawowej w Dąbrowce Podłęznej zdobyli wyróżnienia w kategoriach: eko choinka, eko ozdoba choinkowa, eko szopka bożonarodzeniowa, eko stroik świąteczny.

b) Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki:

- Projekty dotyczące Inwestycji w ogólnodostępną i niekomercyjną infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną:
 - modernizacja boiska szkolnego przy SP w Cerekwi – projekt złożony przez gminę Zakrzew w ramach naboru 4/2021 realizowany w 2022 roku. W dniu 12.04.2022 r. podpisana została umowa z UMWM w Warszawie na jego realizację. Całkowita wartość operacji 270 922,53 zł. Kwota dofinansowania 172 388,00 zł. W ramach zadania zaplanowano prace modernizacyjne boiska polegające na demontażu istniejącej nawierzchni i montażu nowej poliuretanowo-gumowej, demontażu istniejącego ogrodzenia (siatki ogrodzeniowej), następnie montaż na pozostałych słupkach nowej siatki oraz furtek wraz z malowaniem. Zaplanowano też modernizację istniejących 2 szt. bramek, oraz zestawu do koszykówki. W ramach zadania zostaną wykonane instalacje elektryczne wraz z montażem słupa oraz opraw oświetleniowych;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- budowa altany w miejscowości Taczów – projekt złożony przez Ochotniczą Straż Pożarną w Taczowie w ramach naboru 4/2022 do realizacji w 2023 roku. Całkowita wartość operacji, jak i kwota dofinansowania wynosi 50 000,00 zł. Przedsięwzięcie polega na budowie altany drewnianej o wymiarach 5x7 m z dachem czterospadowym krytym gontem drewnianym wraz z wykonaniem kostki brukowej w centrum miejscowości Taczów, gdzie funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna w Taczowie, w pobliżu Parku Historycznego w Taczowie.
- Projekty skierowane do przedsiębiorców pn. „Rozwój działalności gospodarczej”. W ramach tego naboru o dofinansowanie z gminy Zakrzew wystąpiło 4 przedsiębiorców z czego 3 otrzymało dofinansowanie:
 - DOOR System Sp. z o.o. na operację pn. Wzrost konkurencyjności firmy DOOR System poprzez inwestycje w zaawansowaną cyfryzację procesów biznesowych (Przemysł 4.0) – całkowita wartość operacji 366 176,00, kwota dofinansowania 127 470,00 zł;
 - Zakład Produkcyjno-Usługowy „KORTECH II” na operację pn. Rozwój firmy KORTECH II poprzez zakup innowacyjnego centrum tokarskiego – całkowita wartość operacji 372 870,40, kwota dofinansowania 200 000,00 zł;
 - Maciejka Pizzeria & Caffè na operację pn. Rozwój firmy poprzez zakup sprzętu i wyposażenia – całkowita wartość operacji 120 026,50, kwota dofinansowania 78 005,00 zł.
- Projekty skierowane do osób chcących otworzyć firmę pn. „Utworzenie nowego podmiotu gospodarczego”. W ramach naboru o dofinansowanie z gminy Zakrzew wystąpiło 7 beneficjentów z czego 5 otrzymało dofinansowanie:
 - Paweł Grzyb na operację pn. Utworzenie nowego podmiotu gospodarczego świadczącego usługi w zakresie autoholowanie – import. Kwota dofinansowania 50 000,00 zł;
 - Emilia Sobczak na operację pn. Utworzenie gabinetu podologicznego. Kwota dofinansowania 50 000,00 zł;
 - Paweł Górski na operację pn. Utworzenie firmy działającej w branży budowlanej. Kwota dofinansowania 50 000,00 zł;
 - Justyna Płatos na operację pn. Utworzenie mobilnego zakładu kosmetycznego. Kwota dofinansowania 50 000,00 zł;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

- Mirosław Bińkowski na operację pn. Utworzenie przedsiębiorstwa z branży TSL na terenie działania LGD „Razem dla Radomki”. Kwota do finansowania 50 000,00 zł.
- Projekty grantowe - przedsięwzięcie: „Wsparcie inicjatyw lokalnych”. Wsparcie przekazane na realizowane w 2022 roku operacje wybrane do dofinansowania w ramach projektu grantowego otrzymały 2 inicjatywy:
 - Gmina Zakrzew – „Spotkajmy się w Wacynie” (realizacja warsztatów i zakup wyposażenia dla Filii Biblioteki w Wacynie). Przyznane dofinansowanie: 9500,00 zł;
 - Jan Orczykowski – Wydanie tomików poezji. Przyznane dofinansowanie: 5321,00 zł.
- Projekty grantowe - przedsięwzięcie: „Smart Villages”. Wsparcie przekazane na realizację operacji polegającej na opracowaniu koncepcji rozwoju inteligentnej wsi na przykładzie wsi Taczów. Wsparcie 4000,00 zł na opracowanie dokumentacji - przyznane dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Taczowie.
- Wsparcie finansowe wydarzeń związanych z promocją i dziedzictwem kultury ludowej na obszarze gminy Zakrzew. Wsparcie w zakresie dofinansowania wydarzenia „Zakrzewski Przegląd Kapel Ludowych” odbywający się w trakcie Dożynek Gminy Zakrzew – wsparcie przekazane w kwocie 3000,00 zł na honoraria artystów – muzyków ludowych występujących na wydarzeniu – dofinansowane przez LGD „Razem dla Radomki”. Wsparcie przekazane na rzecz Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie.
- Realizacja warsztatów i spotkań w ramach projektu LGD „Razem dla Radomki” pn. „Aktywne Mazowieckie NGOsy”. Działania na rzecz aktywizacji, integracji i rozwoju organizacji pozarządowych”:
 - w dniu 20.12.2022 r. przeprowadzono warsztaty dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie w zakresie tematycznym „Wolontariat na TAK”. Wolontariat szkolny i w organizacjach pozarządowych w którym uczestniczyły 42 osoby;
 - w dniu 07.12.2022 r. udział 3 przedstawicieli z terenu gminy Zakrzew w warsztatach dla przedstawicieli instytucji kultury i organizacji pozarządowych pn. „Rozwój przez innowacje społeczne w obszarze kultury”. Inspiracje

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

dla działań organizacji pozarządowych i instytucji kultury zorganizowanych w Gminnym Centrum Kultury w Przytyku.

- Działania dotyczące ochrony powietrza pn. „Oddech dla Doliny Radomki”. Wydruk i przekazanie 2000 szt. spersonalizowanych pod kątem gminy ulotek dotyczących wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie człowieka ze szczególnym zwróceniem uwagi na grupy osób najbardziej narażonych na działanie zanieczyszczeń czyli osób starszych i dzieci i jak się przed nimi chronić oraz wpływu każdego człowieka na stan powietrza. Przeprowadzono spotkania edukacyjno-informacyjne dotyczące ochrony powietrza skierowane do dzieci szkół podstawowych w dniu 25.10.2022 w Publicznej Szkole Podstawowej w Dąbrówce Podłęźnej, oraz skierowane do osób dorosłych przeprowadzone w dniu 19.12.2022 w Bibliotece w Zakrzewie.
- Działania dotyczące gospodarki obiegu zamkniętego pn. „Eko nawyki – dobre praktyki w Dolinie Radomki”. Przeprowadzono spotkania edukacyjno-informacyjnych na temat gospodarki odpadami w tym gospodarki o obiegu zamkniętym skierowane do dzieci szkół podstawowych w dniu 25.10.2022 w Publicznej Szkole Podstawowej w Dąbrówce Podłęźnej, oraz skierowane do przedsiębiorców m.in. z gminy Zakrzew dotyczące m.in. możliwości zapobiegania powstawaniu odpadów poprzez przybliżenie nurtu Less Waste i Zero Waste w dniu 12.12.2022 z panią Elżbietą Bień - właścicielką Camelot-Catering w Cerekwi, w dniu 13.12.2022 z Ewą Brzezińską właścicielką Piekarni WACYN, oraz w dniu 16.12.2022 z właścicielką Pizzeria&Caffe Maciejka z Marianowic.

c) **Związek Samorządów Polskich:**

- Kongres Aglomeracji Lokalnych, którego ZSP był partnerem strategicznym i współorganizatorem.
- Konferencja ZSP dla samorządów woj. mazowieckiego (podczas spotkania omawiano: sytuację finansową samorządów; nowe rządowe projekty ustaw dotyczące planowania przestrzennego i budownictwa; planowane dofinansowania dla samorządów na inwestycje w infrastrukturę; wsparcie dla uchodźców

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

z Ukrainy w kontekście organizacji roku szkolnego i przyjęcia dzieci do szkół; bieżące tematy dotyczące współpracy samorządów z Urzędem Wojewódzkim).

- Delegacja Związku Samorządów Polskich wzięła udział w konsultacjach z Prezydentem RP Panem Andrzejem Dudą na temat sytuacji na Ukrainie i pomocy dla uchodźców.
- Związek Samorządów Polskich wziął udział w spotkaniu z Ministrem Sportu i Turystyki Panem Kamilem Bortniczukiem (pozyskiwanie środków zewnętrznych dla samorządów na inwestycje w zakresie sportu i turystyki oraz o wsparciu dla sportu amatorskiego dzieci i młodzieży, a także pomocy dla lokalnych klubów sportowych).

d) Stowarzyszenie „Radomski Obszar Funkcjonalny”:

- Przygotowanie dokumentów strategicznych do nowej perspektywy unijnej: poprzez opracowanie dokumentem "Strategii ponadlokalnej" na terenie radomskiego Obszaru Funkcjonalnego;
- Przygotowanie dokumentów strategicznych do nowej perspektywy unijnej: poprzez opracowanie dokumentów wyjściowych dla SUMP (tj. Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej);
- Reprezentowanie członków stowarzyszenia ROF na spotkaniach z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego dotyczącego Funduszy Europejskich dla Mazowsza oraz w Departamencie Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej;
- Współpraca z Doradcami Partnerstwa Związku Miast Polskich w celu realizacji Planu Pracy Partnerstwa ROF i opracowania dokumentu „Strategii ponadlokalnej" na terenie radomskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz bieżąca i ciągła współpraca z Grupą Roboczą, członkami Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego;
- Reprezentowanie członków Stowarzyszenia ROF na zewnątrz.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2022 rok

PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2022 rok to opracowanie dotyczące wszystkich kontynuowanych i podjętych kierunków w zakresie polityki społecznej. Rolą władz samorządowych jest stworzenie miejsca, w którym każdy będzie się czuł dobrze. To holistyczne podejście do rozwoju gminy, zarówno w zakresie inwestycji w bazę oświatową, infrastrukturę komunikacyjną, jak i tworzenia bogatej oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowej, a w szczególności otwartość na pozyskiwanie środków zewnętrznych, jest gwarancją sukcesu – stworzenia gminy przyjaznej mieszkańcom i inwestorom.

Mimo rosnących kosztów zadań, z jakimi na co dzień musi radzić sobie samorząd, staraliśmy się realizować wszystkie przedsięwzięcia terminowo i na jak najwyższym poziomie.

Nie byłoby jednak tych pozytywnych zmian bez Państwa uwag i sugestii. Dziękując za rok współpracy, rok trudny i wymagający, ale zarazem dający satysfakcję ze zrealizowanych zadań, proszę o dalsze zaangażowanie w życie gminy Zakrzew – naszej małej ojczyzny.